

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA
OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA FINANCÍ

Porovnání výkonnosti bank v České republice a Slovenské republice
Comparison of the Performance of the Banks in the Czech Republic and
the Slovak Republic

Student: Ivana Mičková

Vedoucí bakalářské práce: prof. Ing. Lumír Kulháněk, CSc.

Ostrava 2017

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra financí

Zadání bakalářské práce

Student: **Ivana Mičková**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R010 Finance
Téma: Porovnání výkonnosti bank v České republice a Slovenské republice
Comparison of the Performance of the Banks in the Czech Republic and
the Slovak Republic

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Charakteristika českého a slovenského bankovního sektoru
 3. Způsoby hodnocení výkonnosti bank
 4. Analýza a zhodnocení výkonnosti bank v České republice a Slovenské republice
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- MISHKIN, Frederic S. and Stanley G. EAKINS. *Financial markets and institutions*. 8th ed. Boston: Pearson, 2015. 704 s. ISBN 978-0133423624.
- POLOUČEK, Stanislav a kol. *Bankovníctví*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013. 496 s. ISBN 978-80-7400-491-9.
- TKÁČOVÁ D., J. BELÁS, E. HORVÁTOVÁ, B. CHOVANCOVÁ a V. MALACKÁ. *Finančné trhy a bankovníctvo*. 1. vyd. Žilina: Georg, 2009. 268 s. ISBN 978-80-89401-01-7.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **prof. Ing. Lumír Kulháněk, CSc.**

Datum zadání: 18.11.2016

Datum odevzdání: 05.05.2017

Ing. Iveta Ratmanová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Prohlášení

„ Prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci, včetně příloh, vypracovala samostatně.“

V Ostrave 4. 5. 2017

.....

Mičková Ivana

Pod'akovanie

Touto cestou by som sa chcela pod'akovať môjmu vedúcemu bakalárskej práce prof. Ing. Lumírovi Kulhánkovi CSc., za jeho odbornú pomoc a cenné rady pri vypracovaní mojej bakalárskej práce.

OBSAH

1	Úvod.....	3
2	Charakteristika českého a slovenského bankového sektoru.....	4
2.1	Banka.....	4
2.2	Bankový systém.....	4
2.3	Vývoj slovenského bankovníctva.....	5
2.3.1	Slovenská sporiteľňa, a.s.....	8
2.3.2	Všeobecná úverová banka, a. s.....	9
2.3.3	Tatra banka, a. s.....	10
2.4	Vývoj českého bankovníctva.....	10
2.4.1	Česká sporiteľňa, a. s.	12
2.4.2	Komerčná banka, a. s.	13
2.4.3	Československá obchodná banka, a. s.....	13
3	Spôsoby hodnotenia výkonnosti bánk.....	15
3.1	Zdroje informácií pri finančnej analýze bánk.....	15
3.1.1	Súvaha (bilancia).....	15
3.1.2	Výkaz ziskov a strát (výsledovka)	17
3.1.3	Ďalšie zdroje informácií	18
3.2	Ekonomické ukazovatele bankového sektora.....	19
3.2.1	Ukazovatele bankovej rentability.....	19
3.2.2	Ukazovatele bankovej likvidity.....	21
3.2.3	Ukazovatele bankovej produktivity	22
3.2.4	Ukazovatele kapitálovej primeranosti.....	23
3.2.5	Ukazovatele štruktúry bilancie.....	24
4	Analýza a zhodnotenie výkonnosti sledovaných bánk.....	26
4.1	Hodnotenie bánk podľa ukazovateľov rentability	26

4.2	Hodnotenie bánk podľa ukazovateľa bankovej likvidity.....	30
4.3	Hodnotenie bánk podľa ukazovateľa bankovej produktivity	33
4.4	Hodnotenie bánk podľa ukazovateľa kapitálovej primeranosti.....	36
4.5	Hodnotenie bánk podľa ukazovateľov štruktúry bilancie	38
4.6	Porovnanie vybraných bánk na Slovensku a v Českej republike pomocou vybraných ukazovateľov	44
5	Záver.....	47
	Zoznam použitej literatúry	49
	Zoznam skratiek	54
	Prehlásenie o využití výsledkov bakalárskej práce	
	Zoznam príloh	
	Prílohy	

1 Úvod

Bankový sektor je neoddeliteľnou časťou národného hospodárstva každej krajiny. Súčasťou finančného systému sú finančné trhy, inštitúcie ale aj finančné nástroje. Pre finančný sektor je dôležité, aby všetky tieto zložky fungovali a dosahovali najlepšie výsledky. Bankovníctvo funguje ako nástroj, kde hospodárske jednotky vkladajú svoje dočasne voľné peňažné prostriedky. Banka tak disponuje s vkladmi svojich klientov a dokáže poskytovať úvery rôznym iným veľkým podnikom, podnikateľom alebo jednotlivcom. Základom všetkého sú zdravé a ekonomicky stabilné banky. To je možné doceliť správnou reguláciou a kontrolou.

Cieľom bakalárskej práce je porovnanie výkonnosti najväčších bánk na Slovensku a v Českej republike za obdobie 2013 – 2015, prostredníctvom ukazovateľov rentability, likvidity, bankovej produktivity, kapitálovej primeranosti a štruktúry bilancie banky.

Bakalárska práca je rozdelená do piatich kapitol, pričom prvá kapitola je úvod a piata záver. V druhej kapitole charakterizujeme základné pojmy bankového sektoru. Oboznámime sa s historickým vývojom slovenského a českého bankovníctva a v rámci toho si predstavíme jednotlivo tri najväčšie banky za každú krajinu.

V tretej časti práce sa dozvieme niečo o zdrojoch informácií, ktoré sú potrebné pre finančnú analýzu. Charakterizujeme finančné výkazy, z ktorých vychádzame aj pri konečnom zhodnotení a analýze bánk. Súčasťou tejto kapitoly je predstavenie metodologického popisu vybraných ukazovateľov zameraných na hodnotenia bánk. Popisovať budeme ukazovatele bankovej rentability, likvidity, produktivity, kapitálovej primeranosti a štruktúry bilancie banky. Každý ukazovateľ si definujeme a predstavíme vzorec pre výpočet.

V štvrtej kapitole sa venujeme praktickej časti, kde sme aplikovali výpočty podľa vzorcov vybraných ukazovateľov pre jednotlivé banky. Následne na to sme výsledky interpretovali a previedli porovnanie vybraných bánk na Slovensku a v Českej republike. Všetky informácie pre výpočty sme získali z výročných správ a konsolidovaných účtovných závierok uverejnených na internetových stránkach sledovaných bánk.

2 Charakteristika českého a slovenského bankového sektoru

Druhá kapitola bakalárskej práce je zameraná na vysvetlenie základných pojmov. Objasníme si všeobecné pojmy ako banka a bankový systém.

Súčasťou tejto kapitoly je aj historický vývoj slovenského a českého bankového sektora. K jednotlivým vývojom si charakterizujeme tri bilančne najsilnejšie banky za Slovenskú republiku a Českú republiku.

2.1 Banka

Zákon o bankách definuje banku ako právnickú osobu, ktorá je založená ako akciová spoločnosť. Prijíma vklady a poskytuje úvery a na výkon činností má udelené bankové povolenie. Iná právna forma banky sa zakazuje.

Banka môže vykonávať tieto činnosti: platobný styk a zúčtovanie, poskytovanie investičných služieb, obchodovanie na vlastný účet alebo na účet klienta na peňažnom a kapitálovom trhu, správu pohľadávok a cenných papierov klienta a s tým súvisiace poradenstvo, poskytovanie záruk, akreditívov, vydávanie a správu platobných prostriedkov, poskytovanie poradenských služieb v oblasti podnikania, vydávanie cenných papierov, finančné sprostredkovanie, uloženie cenných papierov a prenájom bezpečnostných schránok, poskytovanie bankových informácií, hypotekárne obchody, funkciu depozitára, spracovanie bankoviek, mincí a pamätných peňazí. (Belás, 2005).

2.2 Bankový systém

„Bankový systém tvorí spravidla centrálna banka a sieť komerčných bánk, ako aj súhrn inštitúcií a vzťahov v daných inštitúciách, medzi nimi navzájom, ale aj ich vzťahy k ďalším subjektom, k domácnostiam, firmám, štátu a k zahraničiu.“ (Horvátová, 2009, s. 5).

Jednotlivé bankové systémy môžeme rozdeliť na druhy podľa týchto dvoch základných kritérií:

1. Podľa existencie inštitucionálneho oddelenia centrálnej banky od komerčných bánk sa bankový systém delí na :
 - a.) jednostupňový – je charakteristický pre netržnú ekonomiku. Všetky operácie uskutočňuje jediná centrálna banka, avšak môžu tu pôsobiť aj ďalšie banky, ktoré

sú špecializované na veľmi úzko vymedzený rozsah bankovej činnosti alebo sú závislé na rozhodnutiach centrálnej banky.

b.) dvojstupňový – je charakteristický pre tržnú ekonomiku. V tomto systéme je funkčne oddelené centrálna a obchodná bankovníctvo. Centrálna banka predovšetkým neúveruje podnikateľský sektor a neriadi priamo činnosť ostatných bánk. Obchodné a ďalšie banky podnikajú s peniazmi za účelom zisku a rozhodujú sa samostatne. Dvojstupňový bankový systém je tiež charakteristický vyšším počtom obchodných a ďalších bánk.

2. Podľa existencie oddelenia výkonu bankových činností investičného bankovníctva sa bankový systém delí na systémy:

- a.) univerzálneho bankovníctva,
- b.) zmiešaného bankovníctva,
- c.) oddeleného bankovníctva (Horvátová, 2009).

2.3 Vývoj slovenského bankovníctva

Menový vývoj sa na našom území začal už v 19. storočí. Územie Slovenska bolo organizačne začleňované pod správu týchto inštitúcií vytváraním funkčnej siete filiállok a pobočiek tak, aby sa výkon banky efektívne prenášal do jednotlivých regiónov. Prvou centrálnou bankou, ktorá ovplyvňovala menový vývoj na našom území bola Rakúska národná banka založená v roku 1816. V roku 1878 nadviazala na jej činnosť Rakúsko-uhorská banka. (Cvetková a kol., 2013).

Počas rokov 1939 – 1945 úspešne pôsobila Slovenská národná banka. Po obnove Československej republiky v roku 1945 došlo aj k obnove činnosti Národnej banky Československej, ktorá pôsobila do roku 1950, keď jej funkciu prebrala Štátna banka československá pôsobiaca do 31. decembra 1992. Na Slovensku bol zriadený Oblastný ústav so sídlom v Bratislave. „*Prestavba bankovníctva sa reálne začala zákonom č. 130/1986 Zb. o Štátnej banke československej a zákonom č. 158/1989 Zb. o bankách a sporiteľniach.*“ (Cvetková a kol., 2013, s. 17). Pripravilo sa zázemie pre vznik nových bánk ako napr. : Investičná banka, Československá obchodná banka, Česká štátna sporiteľňa, Slovenská štátna sporiteľňa, Živnostenská banka, Komerčná banka, Praha a Všeobecná úverová banka, Bratislava. Novovznikajúce banky mali na začiatku stanovený základný kapitál na 50 mil. Kčs, v apríli 1991 bolo stanovená suma 300 mil. Kčs. Do 31. decembra 1992 vzniklo na území Slovenska 15 obchodných bánk, ktorých celkový základný kapitál predstavoval 9149 mil. Kčs.

Z hľadiska typu bánk malo 14 bánk povolenú univerzálnu činnosť a jedna banka bola špecializovaná na poskytovanie záruk – Slovenská záručná banka.

„Ako prvá komerčná banka na Slovensku sa delimitáciou zo Štátnej banky Československa vyčlenila Všeobecná úverová banka, a. s., Bratislava so vznikom 1. januára 1990. 2. novembra 1990 boli vydané prvé obligácie tejto banky, ktorých úhrnná hodnota bola 1 mld. Kčs. Dňa 9. januára 1992 schválila federálna vláda privatizačný projekt VÚB (aj pre Komerčnú banku, Praha a Živnostenskú banku, Praha).“ (Cvetková a kol., 2013, s. 24-25). VÚB bola najsilnejšou bankou na slovenskom bankovom trhu a mala dominantné postavenie. V júli 1992 uviedli do prevádzky prvé tri banky VÚB v Bratislave. Dňa 13. februára 1990 menoval minister financií, cien a miezd SR prípravný výbor na zriadenie nového peňažného inštitútu Tatra banky a taktiež vznikla 1. septembra 1991 aj Slovenská záručná banka, štátny peňažný ústav, Bratislava. Podstatou vzniku Poštovej banky bola potreba zameraná na racionálnu štruktúru, organizáciu, riadenie peňažných služieb na poštách, ako aj spojovací článok medzi bankami. Poštová banka bola registrovaná 17. januára 1991 ako akciová spoločnosť a povolenie na jej činnosť dostala od Štátnej banky československej 1. apríla 1991. Dňa 20. januára 1992 vydala ŠBČS rozhodnutie, na základe ktorého sa začala formovať Priemyselná banka, a. s., Košice ako univerzálna banka bez devízového povolenia. Prvou bankou v SR s väčšinovým zahraničným kapitálom bola Ľudová banka, a. s., Bratislava, ktorá dostala povolenie 2. mája 1991. Dňa 6. apríla 1992 dostala povolenie na založenie Slovenská kreditná banka, a. s., Bratislava, ktorej generálnym riaditeľom sa stal Bartolomej Kunc. Povolenie dostala dňa 16. novembra 1992 Prvá komunálna banka, a. s. Žilina. Dňa 22. júna 1992 dostala licenciu na činnosť Istrobanka, a. s., Bratislava ako univerzálna banka. Banky, ktoré vznikali v rokoch 1990 – 1992 mali spoločné problémy, ktorými boli hlavne: nestabilné prostredie a nedostatočné vybavenie bánk, či už personálne alebo technické.

Až vznikom Národnej banky Slovenska došlo ku zmenám v oblasti bankovníctva, a to vytváraním a formovaním ekonomického a podnikateľského prostredia pre komerčné banky. Ku koncu roka 1993 slovenské bankovníctvo pozostávalo z 28 obchodných bánk. NBS prvého roka svojej existencie koordinovala bankovú činnosť prostredníctvom opatrení o kapitálovej primeranosti, úverovej angažovanosti, likvidite a devízovej pozícií bánk. V roku 1997 vo vývoji bankového sektora boli zaznamenané náznaky možného pozitívneho trendu. NBS pre rok 1997 pre oblasť likvidity predpokladala nepriaznivý vývoj bankového sektora a aj vzhľadom na rast menových agregátov.

Koncom roka 1998 mal bankový sektor 27 bankových subjektov pozostávajúcich z 25 bánk a dvoch pobočiek zahraničných bánk. Na Slovensku v tomto roku pôsobilo aj 9 zastúpení zahraničných bánk. Rok 1999 sa vo vývoji bankového sektora považuje za prelomový, pretože v tomto roku sa uskutočnili prvé hmatateľné kroky v procese reštrukturalizácie úverových portfólií. „V roku 2000 bol v NR SR prijatý zákon o Úrade pre finančný trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (č. 329/2000 Z. z.).“ (Cvetková a kol., 2013, s. 32). Banková rada 8.12. 2000 schválila návrh nového zákona o bankách, ktorým sa sledoval cieľ zosúladenia slovenskej bankovej legislatívy so smernicami Európskej únie a posilnenie NBS pri výkone bankového dohľadu.

Najvýznamnejšou udalosťou v roku 2001 bolo dokončenie procesu reštrukturalizácie a privatizácie bánk. Ozdravenie bánk zlepšilo štruktúru ich aktív a prejavilo sa rastom kapitálovej primeranosti bankového sektora. V tomto roku nadobudla väčšinový podiel na základnom imaní Slovenská sporiteľňa, a. s., Bratislava, Erste Banka der Oesterreichischen Sparkassen, pričom vlastnila 67,20 % akcií banky. Koncom roka 2001 Slovenská poisťovňa zvýšila svoj podiel v Istrobanke, a. s., Bratislava zo 72,0% na 82,0%. Dňa 1. októbra 2002 sa Slovenská záručná a rozvojová banka, š. p. ú., transformovala na akciovú spoločnosť. Poľnobanka, a. s., zmenila svoje obchodné meno na UniBanka, a. s., a Investičná a rozvojová banka, a. s., na OTP Banka Slovensko, a. s., dňa 1. 8. 2002. Stabilizujúci vývoj bankového sektora z roka 2003 pokračoval aj v roku 2004 a banky pozitívnu tendenciu vývoja potvrdili aj medziročným nárastom bilančnej sumy o 177,5 mld. Sk (medziročný nárast o 18,0%). V roku 2005 bola situácia priaznivá v dôsledku pozitívneho ekonomického vývoja. Bilančná suma bánk k 31. 12. 2005 dosiahla 1 405,0 mld. Sk. Dňa 1. novembra 2005 bola schválená zmena obchodného mena Banky Slovakia, a. s., na Privatbanka, a. s.

Dňom 1. 11. 2006 nadobudol účinnosť zákon č. 747/2004 o dohľade nad finančným trhom v znení neskorších predpisov. NBS prebrala k tomuto dňu všetky kompetencie jednotného orgánu dohľadu nad finančným trhom, ktoré do 31.12 2005 vykonávala Úrad pre finančný trh. Bankový dohľad, respektíve útvar dohľadu nad finančným trhom, výraznejšie prihliada od roka 2007 na ochranu a spokojnosť klienta (Cvetková a kol., 2013).

V bankovom sektore v roku 2007 prevažoval rast úverov voči klientom. V roku 2008 bol pre sektor bankovníctva a sektor investičných služieb prijatý dôležitý právny predpis týkajúci sa zmeny a doplnenia zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách. V súvislosti s negatívnym vývojom na svetových finančných trhoch v 2. polovici roka 2008

a s prebiehajúcou finančnou krízou bol slovenský bankový sektor a druhý pilier dôchodkového sporenia predmetom analýzy. Finančná kríza na slovenský bankový sektor nemala v roku 2008 výraznejší negatívny dopad. Zaznamenaný bol však pokles výkonnosti u viacerých finančných produktov.

V roku 2009 finančná a ekonomická kríza negatívne pôsobili na reálnu ekonomiku aj na Slovensku, pričom ich dopady priamo vplývali na stabilitu celého domáceho bankového sektora. Na poklese rentability vlastných zdrojov bankového sektora sa významne podieľal aj vstup Slovenska do eurozóny a s tým súvisiaci pokles aktív bánk v dôsledku prechodu na novú menu euro. (Národná banka Slovenska, 2009).

Po splnení štyroch záväzných podmienok¹ Slovensko, dňa 1. januára 2009 prijalo menu euro s určením pevného kurzu na úrovni 30,1260 SKK /EUR.

Stav bankových subjektov k 31. 12. 2015 podľa (NBS, 2016) je uvedený v tabuľke Tab. 2.1.

Tab. 2.1 Zjednodušený prehľad bankových subjektov na území SR

	Počet subjektov
Banky a pobočky zahraničných bánk	28
Banky so sídlom v SR	13
Banky so sídlom v SR pôsobiace v zahraničí	6
Poistovne a pobočky zahraničných poisťovní	13
Hypotekárne banky	8
Stavebné sporiteľne	3
Banky pod priamym dohľadom ECB	6

Zdroj: vlastné spracovanie podľa (NBS, 2016).

Bilančne najsilnejšie banky na Slovensku podľa (Trend, 2016) boli za predchádzajúce tri roky Slovenská sporiteľňa, a. s., Tatra banka, a. s. a VÚB, a. s. Štatistiku previedli finanční analytici a sledovali najmä dosiahnutý čistý zisk, pôsobenie na retailovom trhu, výšku zlyhaných úverov, efektívnosť, ale aj spokojnosť klientov. Poradie v rebríčku sa menilo, ale prvé tri miesta vždy obsadili tieto banky. Na základe toho sme potom v praktickej časti analyzovali tieto banky nami vybranými ukazovateľmi.

2.3.1 Slovenská sporiteľňa, a.s.

Banka s najdlhšou tradíciou bankovníctva na území Slovenskej republiky. Korene Slovenskej sporiteľne siahajú až do 19. storočia. Bola založená v roku 1825 ako vôbec prvá

¹Maastrichtské kritériá: deficit štátneho rozpočtu nesmie presiahnuť 3 % HDP, verejný dlh < 60 % HDP; miera inflácie; stabilita dlhodobých úrokových sadzieb; menový kurz súčasťou menového mechanizmu ERM II

sporiteľničná inštitúcia na Slovensku. Takzvané "Filiálky Die Erste oesterreichische Spar-Casse" fungovali už od roku 1819 v Bratislave (Pressburg), Trnave (Tyrnau), Banskej Bystrici (Neusohl) a Levoči (Leutschau). Filiálky sa postupne transformovali na samostatné sporiteľne v jednotlivých mestách: Bratislava (Pressburg) 1842, Trnava (Tyrnau) 1844, Košice (Kaschau) 1844. (Slovenská sporiteľňa, 2016). Od roku 1969 banka začala pôsobiť ako samostatná zložka - Slovenská štátna sporiteľňa, š. p. ú. V roku 1990 získala univerzálnu bankovú licenciu a rozšírila služby aj v segmente inštitucionálnych a podnikateľských klientov.

Od roku 1991 pôsobí banka na peňažnom a kapitálovom trhu cenných papierov. O 3 roky neskôr sa meno banky zmenilo na Slovenská sporiteľňa, a. s. V roku 2001 banka podpísala zmluvu medzi Ministerstvom financií SR a Erste Bank, o predaji majoritného balíka akcií. Začlenila sa tak do silnej finančnej skupiny Erste Bank der Oesterreichischen Sparkassen AG.

V súčasnosti je Slovenská sporiteľňa najväčšia komerčná banka na Slovensku, ktorá má najväčší podiel na trhu vkladov, najrozsiahlejšiu sieť vlastných obchodných miest, dominantné postavenie v oblasti vydávania bankových platobných kariet a svojim klientom poskytujeme širokú škálu produktov a služieb. Dnes banka vlastní aj licenciu medzinárodnej spoločnosti EUROPAY International a MASTERCARD International. Postupne prechádza zo systému EUROPAY International na technológiu EMV pre čipové karty a terminály (Slovenská sporiteľňa, 2016).

2.3.2 Všeobecná úverová banka, a. s.

Všeobecná úverová banka vznikla dňa 1. januára 1990 vyčlenením komerčných aktivít pre firemných klientov na území SR zo Štátnej banky československej ako štátny peňažný ústav. V roku 1992 sa pretransformovala na akciovú spoločnosť patriacu pod Fond národného majetku SR.

Pre túto banku prišiel prelom koncom roku 2001, kedy väčšinový podiel získala talianska banková skupina IntesaBci (teraz Intesa Sanpaolo). Názov „VÚB BANKA“ je písaný písmom Trajan pomenovaným podľa rímskych znakov na Trajánovom stĺpe stojacom na Rímskom fóre. Tmavozelená farba v logu vyjadruje pocit dôvery a bezpečia. (Všeobecná úverová banka, 2016). VÚB je druhá najväčšia banka a jediná univerzálna banka s licenciou na poskytovanie plného rozsahu bankových služieb obyvateľstvu, firemným a inštitucionálnym klientom. Ponúka služby v oblasti podielových fondov (VÚB Asset Management), lízingu (VÚB Leasing), dôchodkového sporenia (VÚB Generali), spotrebiteľského financovania (Consumer

Finance Holding) či faktoringu (VÚB Factoring). Banka je tiež sprostredkovateľom ponuky poisťných produktov. Banka má 193 pobočiek, 32 firemných pobočiek a 11 hypotekárnych centier.

2.3.3 Tatra banka, a. s.

Tatra banka vznikla v roku 1990 ako prvá súkromná banka na Slovensku. Svoju činnosť začala v roku 2011. V roku 2004 banka rozšírila svoje produktové portfólio o nový druh kreditnej karty – neembossovanú splátkovú kartu MasterCard, ktorá bola prvým produktom svojho druhu v Európe.

V roku 2010 priniesla banka ďalšiu jedinečnú novinku, ktorou bola prvá bezkontaktná karta Visa payWave na Slovenskom trhu, čím sa výrazne urýchlila realizácia transakcií v nižších sumách u obchodníkov a zvýšil sa komfort klienta.

Aplikácia Tatra banka prešla začiatkom roku 2015 kompletným redizajnom. Priniesla Spending reportTB, používateľsky prívetivú navigáciu, widgety, platbu na jedno kliknutie, jednoduchšiu aktiváciu aplikácie, jednoduchšiu navigáciu k pobočkám a bankomatom, možnosť zadania prevodného príkazu z kreditnej karty, informácie o doplnkovom dôchodkovom sporení a možnosť tlače alebo zdieľania detailu pohybu na bežnom účte a mnoho ďalších noviniek. Stala sa zároveň dostupnou pre tablety (Tatra banka, 2016).

2.4 Vývoj českého bankovníctva

Prvou centrálnou bankou, ktorá vznikla na území Českej republiky, bola Privilegovaná Rakúska národná banka. Vznikla ako súkromná akciová spoločnosť 1. júna 1816, ale svoju činnosť zahájila už o mesiac skôr. Zákomom z dňa 27. júna 1878 vznikla nová Rakúsko-Uhorská banka, ktorá bola ako monopol pre celé územie Rakúsko-Uhorska. V rokoch 1919-1926 zabezpečoval funkcie centrálnej banky Bankový úrad ministerstva financií. Jeho činnosť bola zahájená 11. marca 1919. Hlavnou úlohou bolo: správa domáceho peňažného obehu, zabezpečovacie devízové činnosti štátu, správa štátneho dlhu a sústredovanie zlatých rezerv štátu. Dňa 1. apríla 1926 bola založená a svoju činnosť začala Národná banka československá. V roku ukončil činnosť Bankový úrad ministerstva financií. Národná banka československá bola akciovou bankou, v ktorej štát vlastnil iba jednu tretinu akcií. Táto banka mala emisný monopol a prevádzala menovú politiku. Okrem týchto činností, banka zabezpečovala tiež kúpnu silu meny a koruna patrila vtedy ku najstabilnejším a najžiadanejším menám v Európe.

V období protektorátu 1939-1945 bola banka podriadená Nemecku pod názvom Národná banka pre Čechy a Moravu. Toto obdobie nemalo priaznivý vplyv na banku, pretože zlaté zásoby zobrali Nemci a mena sa výrazne znehodnocovala.

1. novembra 1945 bola obnovená činnosť Národnej banky československej a znovu zavedená československá mena. Neskôr v roku 1950 zahájila svoju činnosť Štátna banka československá. V roku 1945 existovalo na území Českej republiky mnoho bankových inštitúcií – akciové obchodné banky, poštové a komunálne sporiteľne, úverové družstvá, ale aj akciové obchodné banky, ktorých bolo šestnásť z toho 10 v Čechách a 6 na Slovensku.

Po rozdelení Československa na dva samostatné štáty zahájila dňa 1. januára 1993 svoju činnosť Česká národná banka. ČNB je jediným emitentom hotovostných bankoviek a mincí v Českej republike. Prevádza menovú politiku, rozhoduje o nástrojoch menovej politiky a spravuje devízové rezervy. Ďalej tiež plní funkciu ako banka bánk, banka štátu, reprezentant v menovej oblasti voči domácim, ale aj zahraničným bankám a stanovuje opatrenia. ČNB je zaradená medzi centrálné banky s vysokým stupňom nezávislosti.

V roku 1997 bolo podmienkou pre banky: bilančná suma nad 100 mld. Kč a základný kapitál 5 mld. Kč. Kritérium spĺňalo päť bánk – Komerčná banka Praha, Česká sporiteľňa, Investičná a Poštová banka, Československá obchodná banka a Konsolidačná banka. V bankovom systéme Českej republiky pôsobia aj špecializované banky. Medzi takéto banky patria stavebné sporiteľne zamerané na úverovanie bytovej výstavby (Revenda, 1999).

Ku koncu roka 1998 ich pôsobilo šesť – Českomoravská záručná a rozvojová banka, Českomoravská hypotečná banka, Česká exportná banka a Konsolidačná banka. Obrovským problémom českého bankového systému sa stali „zlé úvery“. (Revenda, 1999). Je potrebné ich rozdeliť „staré úvery“ – poskytnuté úvery bývalou Štátnou bankou československa a „nové úvery“ – poskytnuté úvery obchodnými bankami po vzniku dvojstupňového bankového systému (Revenda, 1999). Štát sa pri riešení úverov zúčastňoval aj pomocou nepriamej pomoci, prostredníctvom Fondu národného majetku, ktorý ukladal prostriedky získané z privatizácie a pomáhal tak časti bilancie.

V rokoch 1999-2000 prišla ďalšia kríza, ktorá zasiahla aj dve veľké banky. Boli to Česká sporiteľňa a Komerčná banka. Týmto bankám bola poskytnutá pomoc prostredníctvom Konsolidačnej banky a Fondu národného majetku na uľahčenie procesu privatizácie.

Roky 2008-2009, kedy kríza v Spojených štátoch otriasla takmer všetkými veľkými bankami bol česky bankový systém v norme, a nebol touto krízou príliš zaťažený. V súčasnej dobe je bankový systém Českej republiky považovaný za stabilný a moderne fungujúci s veľkým potenciálom rastu.

Aktuálny stav bankových subjektov k 31. 12. 2015 podľa (ČNB, 2016) je uvedený v tabuľke Tab. 2.2.

Tab. 2.2 Zjednodušený prehľad finančných subjektov na území ČR

	Počet subjektov
Banky a pobočky zahraničných bánk	46
Družstevné záložne	11
Zastúpenie zahraničnými bankami	14
Poistovne a pobočky zahraničných poisťovní	55
Zaisťovne	1
Investičné spoločnosti a pobočky	29
Penzijné spoločnosti	8

Zdroj: vlastné spracovanie podľa (ČNB, 2016).

Trojicu najväčších bánk v Českej republike podľa (TASR, 2016) za posledné 3 roky tvorili Komerčná banka, a. s., ČSOB, a. s. a ČS, a. s. Ziskovosť bánk, ponuka úverov, rast vkladov a celková výkonnosť sa v priebehu rokov u týchto bánk zvyšovala a stali sa bilančne najsilnejšími bankami v ČR. Práve preto sme si pre analýzu vybrali tieto tri české banky a previedli zhodnotenie nami vybranými ukazovateľmi v kapitole 4.

2.4.1 Česká sporitel'ňa, a. s.

Česká sporitel'ňa vznikla už v roku 1825, ktorej najstarším právnym predchodcom bola Sporitel'ňa česká. Banka naviazala na činnosť českého a neskôr československého sporitel'nictva v roku 1992 ako akciová spoločnosť, ktorá má dnes pevné postavenie na českom trhu.

V roku 2000 sa Česká sporitel'ňa stala členom Erste Group. Za cieľ si kladie hlavne to, aby ponúkala klientom presne také služby, aké potrebujú. Snaží sa o zavádzanie moderných bankových služieb, ale aj inovácie v technológií.

Od roku 2012 sa banka usiluje o skvalitnenie vyučovania prírodovedných a technických oborov prostredníctvom Nadácie Depositum Bonum (Česká sporitel'ňa, 2016). Táto moderná banka, ktorá je orientovaná na drobných klientov, malé a stredné firmy, mestá a obce má nezastupiteľnú úlohu vo financovaní veľkých korporácií a v poskytovaní služieb v oblasti

finančných trhov. Počet klientov banky dosahuje takmer 5 miliónov, čo svedčí o tom, že je najväčšou bankou v Českej republike. V roku 2015 banka získala ocenenie Najdôveryhodnejšia banka a Banka roka 2015 v súťaži Fincentrum. Taktiež ponúka najširší rozsah bankových služieb v Českej republike poskytovaných prostredníctvom pobočiek, bankomatov a platbomatov.

2.4.2 Komerčná banka, a. s.

Komerčná banka bola založená ako štátna inštitúcia v roku 1990 a už v roku 1992 bola transformovaná na akciovú spoločnosť. Banka je materskou spoločnosťou Skupiny KB a je súčasťou medzinárodnej skupiny Société Générale. Patrí medzi medzi popredné bankové inštitúcie v Českej republike (Komerčná banka, 2016).

Poskytuje širokú ponuku služieb v oblasti retailového, podnikového a investičného bankovníctva. Dostupnosť banky je prostredníctvom pobočiek, on-line, ako je priame bankovníctvo a vlastnej distribučnej siete. Banka taktiež ponúka aj rôzne iné špecializované služby ako napr. : penzijné pripoistenie, stavebné sporenie, faktoring, spotrebiteľské úvery a poistenie.

V roku 2015 služby banky využilo 1,6 miliónov klientov, na 399 pobočkách a prostredníctvom 772 bankomatov. Viac ako 80 % klientov využilo na služby internet alebo mobilné bankovníctvo. Banka má taktiež pobočku v Slovenskej republike, ktorá je zameraná na obsluhu korporatných klientov. Priemerný počet zamestnancov Skupiny KB bol v roku 2015 8421.

2.4.3 Československá obchodná banka, a. s.

Československá obchodná banka pôsobí v Českej republike ako univerzálna banka. ČSOB bola založená štátom v roku 1964 ako banka pre poskytovanie služieb v oblasti financovania zahraničného obchodu a voľno menových operácií s pôsobnosťou na československom trhu.

V roku 1999 bola privatizovaná. V júni 2000 ČSOB prevzala Investičnú a poštovnú banku. Do roku 2007 pôsobila ČSOB na českom aj slovenskom trhu. Od 1. januára 2013 usporiadala KBC Group svoje aktivity na kľúčových trhoch do troch obchodných divízií – Belgicko, Česká republiky a Medzinárodné trhy. Banka poskytuje služby všetkým klientom,

a to fyzickým osobám, malým a stredným podnikom ale aj veľkým firmám (Československá obchodná banka, 2016). Banka taktiež ponúka široké spektrum bankových služieb, napr.: financovanie potrieb spojených s bývaním, poistenie, penzijné fondy, leasing, faktoring alebo obchodovanie s akciami na finančných trhoch. V roku 2015 mala banka 2,9 klientov a 245 pobočiek.

3 Spôsoby hodnotenia výkonnosti bánk

Tretia kapitola bakalárskej práce je rozdelená na dve časti. V prvej časti sa zameriavame na zdroje informácií, ktoré sme využívali pri analýze. Predstavíme si jednotlivé finančné výkazy, ich obsah a štruktúru.

Druhá časť tretej kapitoly je venovaná metodike zhodnotenia výkonnosti vybraných bánk. Charakterizujeme jednotlivé ukazovatele, ich definíciu a vzorec. Pomocou niektorých z nich budeme v štvrtej kapitole robiť praktickú časť zameranú na analýzu.

3.1 Zdroje informácií pri finančnej analýze bánk

Na vytvorenie kvalitnej finančnej analýzy sú dôležité dostupné dáta a informácie. Tieto informácie je možné získať z viacerých zdrojov. Ich vypovedacia schopnosť a pravdivosť nie je vždy rovnaká. Za najdôveryhodnejšie zdroje informácií komerčnej banky možno považovať hlavné výkazy medzi, ktoré patrí bilancia (zahŕňa súvahu a podsúvahu), výkaz ziskov a strát a výkaz peňažných tokov.

Okrem týchto hlavných výkazov kompletná účtovná závierka obsahuje aj výkaz o zmenách vo vlastnom imaní a prílohy s poznámkami. Účtovanie jednotlivých položiek je v Slovenskej republike legislatívne upravené Zákonom č. 431/2002 Zb., o účtovníctve a v Českej republike podľa Zákona č. 563/1991 Zb., o účtovníctve. Účtovná závierka je nedeliteľný celok a tvorí ju rozvaha (bilancia), výkaz ziskov a strát a príloha. Za ďalší podstatný zdroj informácií možno považovať výročné správy, ktoré pri akciových spoločnostiach musia byť overené audítorom. Medzi ďalšie môžeme zaradiť štatistické údaje, vývoj makroekonomických indexov a iné.

3.1.1 Súvaha (bilancia)

Bilancia komerčnej banky obsahuje súvahu a podsúvahu. Súvaha obsahuje údaje o aktuálnych aktívach a pasívach a podsúvaha o budúcich aktívach a pasívach. Súvaha označuje súpis majetku podniku v peňažnom vyjadrení z hľadiska jeho formy a zdrojov financovania k určitému časovému okamihu. Na ľavej strane bilancie sú uvedené aktíva. Na pravej strane sú pasíva, čo sú vlastné a cudzie zdroje krytia. V tomto prípade by malo vždy platiť tzv. bilančné pravidlo, ktoré vypovedá o tom, že celkové aktíva sa musia rovnať celkovým pasívam.

Štruktúra bilancie banky môže byť pre každú banku iná. Dôvodom odlišnosti štruktúry môže byť rozdielnosť ponuky obchodov banky (Tkáčová, 2009).

Položky na strane aktív sú zoradené podľa ich likvidity. Najlikvidnejšou položkou strany aktív je pokladnica a zostatky na účtoch v centrálnych bankách. Banka by mala disponovať dostatkom pokladničnej hotovosti, ktorá je potrebná na vyplácanie bežných vkladov klientov. Ďalšou formou majetku sú pohľadávky voči bankám. Najdôležitejšou položkou na strane aktív banky sú pohľadávky voči klientom a iným dlžníkom. Komerčná banka vo vzťahu ku klientom vystupuje ako veriteľ a klienti ako dlžníci. Cena, za ktorú banka poskytuje svoje produkty klientom je úrok a ten je súčasne zdrojom jej zisk (Tkáčová, 2009).

Úvery, ktoré poskytuje sa môžu deliť z pohľadu času na krátkodobé, strednodobé a dlhodobé. Ďalším možným delením je delenie na štandardné a klasifikované. Pri štandardných úveroch banka neeviduje problémy s ich splácaním, naproti tomu klasifikované sú evidované ako problémové a je s nimi spojené väčšie úverové riziko.

Strana pasív sa rozdeľuje na dve väčšie podskupiny. Prvou sú záväzky. Tu možno zaradiť záväzky voči bankám, klientom alebo záväzky z cenných papierov predaných na krátko, dlhových cenných papierov a derivátov. Banka prostredníctvom emisie cenných papierov získava dlhodobejšie zdroje. Najväčšou položkou na strane celkových pasív sú záväzky voči klientom a iným veriteľom. Ide o vklady klientov, ktoré môžu predstavovať viac ako 75% celkových pasív banky a prostredníctvom nich banka financuje svoje aktívne operácie. Poslednými položkami v rámci cudzích zdrojov krytia sú rezervy a daňové záväzky (Boušková, 2005).

Do druhej podskupiny patrí vlastné kapitál, ktorý má v porovnaní so záväzkami omnoho nižší podiel na celkových pasívach banky. Aj keď je jeho podiel nízky, neuberá mu to na dôležitosť v štruktúre pasív banky. Ako vlastný zdroj finančných prostriedkov slúži na prekonanie náhlej a zlej finančnej situácie v banke. Je zložený zo základného imania, ktoré musí byť splatené pri založení banky, kapitálových fondov, fondov tvorených zo zisku po zdanení, nerozdeleného zisku alebo straty minulých rokov a zo zisku alebo straty bežného účtovného obdobia.

Tab. 3.1 Zjednodušená štruktúra bilancie banky

BILANCIA KOMERČNEJ BANKY	
AKTÍVA (forma majetku)	PASÍVA (zdroje krytia)
- pokladničná hotovosť	- záväzky voči bankám
- vklady v centrálnej banke	- záväzky voči klientom
- štátne pokladničné poukážky a poukážky centrálnej banky	- záväzky z dlhodobých cenných papierov
- pohľadávky voči bankám	- rezervy
- pohľadávky voči klientom	- ostatné pasíva
- cenné papiere	- podriadený dlh
- majetkové účasti	- základný kapitál
- dlhodobý hmotný a nehmotný majetok	- kapitálové fondy
- pohľadávky z upísaného základného kapitálu	- rezervné fondy a ostatné fondy zo zisku
- ostatné aktíva	- emisné ážio
	- nerozdelený zisk z minulých období

Zdroj: vlastné spracovanie podľa (Kašparovská, 2005).

3.1.2 Výkaz ziskov a strát (výsledovka)

Výkaz ziskov a strát označovaný tiež ako výsledovka, je pojem, ktorý označuje finančný výkaz zachytávajúci vzťahy medzi výnosy podniku za určité obdobie a náklady potrebnými na ich vytvorenie. Predkladá stav o tom, ako úspešný podnik v sledovanom období bol alebo akého hospodárskeho výsledku dosiahol.

Výsledok hospodárenia možno najjednoduchšie vyjadriť ako rozdiel medzi výnosmi a nákladmi banky. Ak je hodnota tohto rozdielu vyššia ako nula, banka dosahuje zisk a naopak, ak je nižšia ako nula, banka dosahuje stratu.

Do najviac sledovaných nákladov z pohľadu banky možno zaradiť náklady spojené s prevádzkou banky, s operáciami so zákazníkmi a s tvorbou rezerv a daňovou povinnosťou. V rámci administratívnych nákladov sú zahrnuté mzdové náklady na zamestnancov, odpisy hmotného a nehmotného majetku, nájomné, poistné a iné. Náklady na operácie s klientmi reprezentujú hlavne úroky a provízie, ktoré banka vypláca za vklady klientov. Rezervy

predstavujú protihodnotu ku klasifikovaným úverom a daňová povinnosť je neodmysliteľnou súčasťou podnikania každého podnikateľského subjektu (Kašparovská, 2006).

Na strane výnosov sú na prvom mieste výnosy z pokladničných a medzibankových operácií. Ďalšou položkou sú výnosy z operácií s klientami, ktorých súčasťou sú zinkasované úroky a provízie za poskytnuté úvery klientom. Úrokové výnosy majú v štruktúre výnosov dominantné postavenie. Neúrokové výnosy banky získava hlavne z poplatkov, obchodovania s cennými papiermi a z devízových operácií. Aj keď je podiel neúrokových výnosov menší, v posledných rokoch je možné pozorovať ich rastúci trend na celkovom podiele výnosov.

Tab. 3.2 Zjednodušený výkaz ziskov a strát

NÁKLADY	VÝNOSY
1. Náklady na pokladničné a medzibankové operácie	1. Výnosy z pokladničných a medzibankových operácií
2. Náklady na operácie s klientami	2. Výnosy z operácií s klientami
3. Náklady na emitované cenné papiere	3. Výnosy z operácií s cennými papiermi
4. Náklady na operácie s cennými papiermi	4. Výnosy z devízových operácií
5. Náklady na devízové operácie	5. Výnosy z ostatných operácií
6. Prevádzkové náklady	6. Prevádzkové výnosy
7. Tvorba rezerv a opravných položiek	7. Použitie rezerv a opravných položiek
8. Daň z príjmov	8. Mimoriadne výnosy
9. Mimoriadne náklady	9. Ostatné výnosy
10. Ostatné náklady	10. Strata
11. Zisk	

Zdroj: vlastné spracovanie podľa (Kašparovská, 2005).

3.1.3 Ďalšie zdroje informácií

Dôležitým zdrojom informácií pre hodnotenie výkonnosti a efektívnosti je výročná správa, ktorú banky zverejňujú každý rok a musí byť overená audítorom. Vo výročnej správe je možné nájsť skrátenú verziu súvahy a výkazu ziskov a strát. Jej súčasťou je často aj ekonomická analýza makroprostredia a vyhliadky do budúcnosti. Môže tu byť taktiež

zhodnotený trh, postavenie banky na trhu a trhové podiely, ktoré banka dosahuje. Za hodnotný zdroj informácií možno pokladať prehľad peňažných tokov (cash flow). Peňažné toky vypovedajú o skutočných finančných prostriedkoch, ktorými banka disponuje. Prehľad peňažných tokov má potom väčší význam pri analýze a sledovaní likvidity ako zisku. Dôvodom vzniku tejto situácie rozdielnosti zisku a reálnych peňažných tokov je vecný a časový nesúlad medzi nákladmi a výdavkami a medzi výnosmi a príjmami (Horvátová, 2009).

3.2 Ekonomické ukazovatele bankového sektora

Analýzou potrebných údajov je možné získať lepší pohľad na ekonomickú a finančnú situáciu banky, ako aj celého sektora. Existuje veľké množstvo ukazovateľov s rôznou vypovedacou schopnosťou, významom a váhou.

3.2.1 Ukazovatele bankovej rentability

Ukazovatele rentability sa orientujú na analýzu dosiahnutého hospodárskeho výsledku banky. Obecné dávajú do pomeru výsledok hospodárenia banky (zisk) a vložené vlastné zdroje alebo aktíva. Vyjadrujú mieru zhodnotenia prostriedkov vložených akcionármi banky. Taktiež zobrazujú schopnosť bankového manažmentu zhodnotiť zverenú zdroj. Pre výpočet môže byť použitý zisk pred úrokmi a zdanením - EBIT, zisk pred zdanením – EBT a zisk po zdanení teda čistý zisk - EAT.

Rentabilita aktív

Rentabilita aktív – return on assets (ROA) je ukazovateľ, ktorý vyjadruje ako efektívne sú aktíva využívané k vytváraniu čistého zisku. Ekonomická interpretácia potom môže byť, že 1 euro aktív banky prináša niekoľko centov čistého zisku. Čím je výsledok väčší, tým banka hospodári efektívnejšie. ROA ako ukazovateľ je dôležitý hlavne pre management banky (Belás, 2013).

Trend tohoto ukazovateľa je rastúci. Čím je veľkosť ukazovateľa vyššia, tým to vypovedá o efektívnejšom investovaní. Vypočítať ho môžeme ako:

$$ROA = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{celkové aktíva}} \quad (3.1)$$

Rentabilita vlastného kapitálu

Rentabilita vlastného kapitálu – return on equity capital (ROE) vyjadruje pomer celkovej výnosnosti – čistého zisku na vlastnom kapitále banky. Výsledok môže interpretovať nasledovne: 1 euro vloženého vlastného kapitálu prináša vlastníkom banky niekoľko centov čistého zisku, čím je výsledok väčší, tým banka hospodári efektívnejšie. Ukazovateľ ROE je významný pre akcionárov banky. Pokiaľ predstavuje ukazovateľ hodnotu okolo 20%, znamená to vysokú mieru spokojnosti vlastníkov banky (Belás, 2013).

Hodnota tohto ukazovateľa by mala byť rastúca, a to tým, že dôjde k zvýšeniu zisku alebo poklesu hodnoty vlastného kapitálu. Vyjadríme ho nasledovne:

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastný kapitál}} \quad (3.2)$$

Rozklad ROE - De Pontův rozklad ROE

Cieľom je zistiť ako čiastkové ukazovatele pôsobia na vrcholový ukazovateľ. Vyhodnocuje priaznivý a nepriaznivý vývoj čiastkových ukazovateľov na zmenu rentability vlastného kapitálu. Banka prostredníctvom rozkladu môže odhaliť svoje nedostatky a pracovať na ich odstránení. Rozklad ROE potom vyjadríme:

$$ROE = \frac{EAT}{VK} = \frac{EAT}{EBT} \cdot \frac{EBT}{EBIT} \cdot \frac{EBIT}{T} \cdot \frac{T}{A} \cdot \frac{A}{VK} \quad (3.3)$$

Čiastkové pomery vyjadrujú:

$\frac{EAT}{EBT}$ – daňovú redukciu,

$\frac{EBT}{EBIT}$ – úrokovú redukciu zisku,

$\frac{EBIT}{T}$ – prevádzkovú rentabilitu,

$\frac{T}{A}$ – obrat aktív,

$\frac{A}{VK}$ – finančná páka.

3.2.2 Ukazovatele bankovej likvidity

Tkáčová (2001, s. 11–13) *definuje, že za ukazovateľ likvidity možno považovať práve pomer poskytnutých úverov klientom ku vkladom klientov.*

Index poskytnutých úverov klientom ku vkladom klientov

$$\text{pomer úverov ku vkladom} = \frac{\Sigma \text{poskytnuté úvery}}{\Sigma \text{vklady klientov}} \cdot 100 \quad (3.4)$$

Z pohľadu sledovania likvidity, je banka nútená udržiavať primeranú hodnotu pomeru úverov k účtom klientov. Úvery sú zväčša viazané na dlhšie časové obdobie a banka nemá možnosť žiadať ich predčasné splatenie.

Ukazovatele likvidity ukazujú na schopnosť komerčnej banky plniť si svoje záväzky voči klientom, a teda vyplácať vkladateľom vklady a úroky z vkladov alebo poskytovať klientom sľúbené úvery. Nakoľko komerčná banka vypláca svojim klientom hotovostné peniaze je potrebné, aby mala v kedykoľvek dostatočné množstvo likvidných aktív.

Je dôležité nájsť správny pomer medzi objemom jednotlivých aktív rôznej úrovne likvidity, a to kvôli tomu, aby nebola ohrozená likvidita banky a zároveň zabezpečený dostatočný výnos z týchto aktív (Belás, 2013).

Do likvidných aktív banky patrí: pokladničná hotovosť, vklady v centrálnej banke, netermínové vklady v ostatných bankách, ale aj veľmi likvidné cenné papiere. K ukazovateľom, ktoré vyjadrujú mieru platobnej schopnosti banky, môžeme zaradiť ukazovatele bankovej likvidity. Patrí sem ukazovateľ okamžitej likvidity.

Ukazovateľ okamžitej likvidity

$$Lo = \frac{\text{vysoko likvidné aktíva}}{\text{okamžite splatné záväzky}} \cdot 100 \quad (3.5)$$

K okamžite splatným záväzkom sa dajú pridať netermínované primárne vklady klientov alebo okamžite splatné záväzky voči iným bankám. Nasledujúcim ukazovateľom je ukazovateľ bežnej likvidity.

Ukazovateľ bežnej likvidity

$$Lb = \frac{\text{likvidné aktíva}}{\text{krátkodobé záväzky}} \cdot 100 \quad (3.6)$$

Tento ukazovateľ objasňuje, aká je rovnováha medzi likvidnými aktívami a krátkodobými záväzkami banky. Likvidné aktíva majú položky vysoko likvidných aktív, vysoko likvidných cenných papierov druhu pokladničných poukázok, alebo vysoko likvidných dlhopisov. V krátkodobých záväzkoch majú všetky záväzky banky splatné v určitom krátkodobom časovom horizonte, to znamená, že záväzky voči nebankovým klientom, voči bankám a ostatným veriteľom (Kašparovská, 2006).

3.2.3 Ukazovatele bankovej produktivity

V súčasných podmienkach konkurenčného trhového prostredia tvoria veľmi významnú skupinu ukazovatele produktivity bankového podnikania. Sú to ukazovatele odrážajúce kvalitu manažérskeho riadenia banky (Kašparovská, 2006, s. 31). Vývoj týchto ukazovateľov poukazuje na efektívnosť využitia bankových zdrojov. Je veľmi významným ukazovateľom vypovedajúcim o konkurencieschopnosti komerčnej banky (Kašparovská, 2006, s. 32).

V súčasnej dobe sa používa najmä ukazovateľ celkovej produktivity (P_c), ktorým je dosiahnutý čistý zisk komerčnej banky na jedného zamestnanca.

Celková produktivita banky

$$P_c = \frac{\text{čistý zisk po zdanení}}{\text{priemerný prepočítaný počet zamestnancov}} \quad (3.7)$$

Celková produktivita môže byť vypočítaná aj spôsobom, že priemerný prepočítaný počet zamestnancov sa bude sledovať ku celkovým aktívam banky (P_a), vtedy pôjde o celkovú produktivitu aktív.

$$P_a = \frac{\text{celkové aktíva}}{\text{priemerný prepočítaný počet zamestnancov}} \quad (3.8)$$

Ďalším ukazovateľom patriaci do skupiny bankovej produktivity je ukazovateľ objemovej produktivity. Ide o pomer objemu predaných úverov (P_z) alebo nakúpených depozít (P_d) ku priemernému prepočítanému počtu zamestnancov (na jedného zamestnanca banky).

Objemová produktivita banky

$$P_z = \frac{\text{objem predaných úverov}}{\text{priemerný prepočítaný počet zamestnancov}} \quad (3.9)$$

alebo

$$Pzd = \frac{\text{objem nakúpených depozít}}{\text{priemerný prepočítaný počet zamestnancov}} \quad (3.10)$$

K bankovej produktivite patrí aj nákladová intenzita. Pri nákladovej intenzite sa posudzuje stav a vývoj vynaložených nákladov na zamestnanca. Výpočet je možné previesť ako pomer personálnych (mzdových) nákladov (Np) alebo celkových nákladov (Nc) na jedného zamestnanca. Výpočet potom vyzerá nasledovne:

Nákladová intenzita

$$Np = \frac{\text{mzdové náklady}}{\text{priemerný prepočítaný počet zamestnancov}} \quad (3.11)$$

alebo

$$Nc = \frac{\text{celkové náklady}}{\text{priemerný prepočítaný počet zamestnancov}} \quad (3.12)$$

3.2.4 Ukazovatele kapitálovej primeranosti

Vyjadruje vzťah medzi skutočnou výškou kapitálu banky a jeho požadovanou výškou vzhľadom k rizikovosti bankového portfólia. Cieľom je zaistiť dostatočnú výšku bankového kapitálu ako zdroja ku krytiu strát a zabrániť tak prenosu strát na bankového veriteľa. Ukazovateľ kapitálovej primeranosti je sledovaný orgánmi dohľadu a je bankami pravidelne zverejňovaný. Pri jeho interpretácii je vždy potrebné vychádzať z požiadavky určitej rovnováhy medzi výnosnosťou bankového podnikania a jeho bezpečnosťou. Ukazovatele kapitálovej primeranosti sú zjednotené v medzinárodnom meradle.

Najvýznamnejším ukazovateľom je tzv. Cooke - Ratio (capital assets ratio) definovaný ako pomer kapitálu k súčtu tzv. rizikovo – vážených aktív a úverových mimosúvahových položiek.

$$CAR = \frac{\text{kapitál}}{RVA + \dot{U}EPP} \quad (3.13)$$

Pričom: CAR (capital assets ratio) – koeficient kapitálovej primeranosti

RVA – rizikovo vážené aktíva

ÚEPP – úverové ekvivalenty podsúvahových položiek

Výška kapitálovej primeranosti závisí priamo úmerne od výšky kapitálu a nepriamo úmerne od výšky rizikovo vážených aktív a mimosúvahových položiek. Minimálna kapitálová primeranosť v podmienkach SR od konca roka 2011 by mala byť podľa rozhodnutia regulačných orgánov 9%, pričom meranie rizika pri využití externého ratingového hodnotenia rizikových váh a interného hodnotenia bánk zároveň aj využitia štatistických modelov platí nasledovný vzťah:

$$CAR = \min. 9\% = \frac{\text{vlastný kapitál}}{\text{celkové rizikovo vážené aktíva}} \cdot 100 \quad (3.14)$$

Celkové rizikovo vážené aktíva zahŕňajú položky:

- rizikovo vážené úverové aktíva,
- objem trhového rizika,
- OOR – objem operačného rizika (Belás, 2010).

Banka môže výšku kapitálovej primeranosti ovplyvniť (zvýšiť ju) dvojakým spôsobom:

1. buď zvýšením kapitálu, alebo
2. znížením objemu rizikovo – vážených aktív.

Na základe ukazovateľa kapitálová primeranosť nie je možné presne, z kvalitatívneho hľadiska posúdiť úroveň banky. Platí to predovšetkým pri porovnávaní bánk v medzinárodnom meradle a za dlhšie časové obdobie. *Horvátová (2011) tvrdí, že dôvodom je skutočnosť, že metodiky výpočtu uvedeného ukazovateľa sa často menia a nedochádza k presnej časovej koordinácii pri ich zavedení do metodiky výpočtu.*

3.2.5 Ukazovatele štruktúry bilancie

Ukazovateľ je dôležitý hlavne pre poskytnutie obrazu o bilančnej rovnováhe a podnikateľskom zameraní banky. Položky bilancie sú spravidla zoradené do skupín podľa typu pohľadávok z aktív a záväzkov z pasív a podľa ich likvidity. Význam ukazovateľov štruktúry bilancie spočíva v tom, že:

- umožňujú porovnávať banky s približne rovnakým zameraním, čo zvyšuje vypovedajúcu schopnosť a objektivitu ostatných skupín ukazovateľov a
- určujú mieru rovnováhy medzi jednotlivými zložkami aktív a pasív, a majú tak význam z hľadiska zaistenia likvidity banky (Kašparovská, 2006).

Vo finančnej analýze využitie ukazovateľov štruktúry bilancie je významné. Umožňuje definovať podnikateľské zameranie banky, a tým dosiahnuť vyššiu objektivitu pri medzibankovom porovnávaní. Taktiež zistiť mieru koncentrácie bankového portfólia a odhaliť tak prípadné riziko z koncentrácie.

Ukazovateľ úverových pohľadávok na celkových aktívach

K používaným ukazovateľom štruktúry patrí pomerový ukazovateľ vyjadrujúci podiel úverových pohľadávok na celkových aktívach (Sú).

$$Sú = \frac{\text{pohľadávky voči klientom}}{\text{celkové aktíva}} \cdot 100 \quad (3.15)$$

Ukazovateľ sa môže špecifikovať na menšie ukazovatele podľa časového charakteru úverových pohľadávok, podľa typu klientov, odvetví alebo časovosti. Okrem toho, že indikuje podnikateľské zameranie banky, je taktiež aj významným ukazovateľom miery koncentrácie určitého typu úverových pohľadávok v portfóliu banky a indikátorom rizika plynúceho z koncentrácie investícií. (Kašparovská, 2006, s. 29).

Ukazovateľ zachytávajúci podiel záväzkov k nebankovým klientom na celkových pasívach

Ukazovateľ, ktorá zachytáva podiel záväzkov k nebankovým klientom na celkových pasívach je pomerový ukazovateľ, ktorého záväzky ku klientom môžeme ďalej rozdeliť podľa typu klientov, odvetví alebo časovosti, podobne ako to bolo v prípade pohľadávok (Sz).

$$Sz = \frac{\text{záväzky voči klientom}}{\text{celkové pasíva}} \cdot 100 \quad (3.16)$$

4 Analýza a zhodnotenie výkonnosti sledovaných bánk

Posledná kapitola je zameraná na analýzu vybraných ukazovateľov výkonnosti komerčných bánk na Slovensku a v Českej republike. Pre spracovanie analýzy sú vybrané tri najväčšie slovenské a české banky.

Údaje k vypracovaniu sú čerpané z výročných správ a konsolidovaných účtovných závierok od roku 2013 do roku 2015, ktoré boli dostupné na internetových stránkach. Výpočty a jednotlivé grafy boli prevedené pomocou programu MS Excel.

Pre lepšie zhodnotenie sú v tabuľkách uvedené len tie údaje, ktoré boli potrebné pre výpočet.

4.1 Hodnotenie bánk podľa ukazovateľov rentability

Rentabilita vlastného kapitálu

Ukazovateľ ROE je dôležitý hlavne pre akcionárov banky. Čím je jeho číslo vyššie, tým majú akcionári väčšiu ziskovosť na vloženom kapitále. Výsledky pre slovenské banky boli dostupné na ich internetových stránkach, preto sme pre zhodnotenie použili tieto údaje. Aj napriek tomu sme uviedli v pomocnej tabuľke Tab. 4.1 položky potrebné pre lepšie porovnanie ROE aj ROA. České banky mali tento ukazovateľ vypočítaný z priemerných hodnôt. Výsledok sme preto museli osobitne prepočítať podľa vzorca (3.2) a zachytený je v tabuľke Tab 4.3.

Údaje v tabuľke Tab. 4.3 za české banky sú v miliónoch Kč a celkový výsledok v percentách. Pomocná tabuľka Tab. 4.1 za slovenské banky je v tisícoch €.

Tab 4.1 Pomocná tabuľka pre zhodnotenie ukazovateľa ROE a ROA (v tisícoch €)

		2013	2014	2015
SLSP	EAT	185 374	182 746	185 770
	VK	1 291 173	1 310 781	1 539 481
	celk. A	11 699 046	12 968 650	13 980 026
TB	EAT	97 170	114 640	120 562
	VK	1 012 943	997 224	996 375
	celk. A	9 468 560	9 681 224	11 215 116
VÚB	EAT	135 096	145 759	163 883
	VK	1 379 389	1 428 146	1 498 106
	celk. A	11 556 423	11 698 955	12 625 464

Zdroj: Vlastné spracovanie výročných správ 2013 – 2015.

Tab. 4.2 Vypočítaný ukazovateľ ROE podľa internetových stránok vybraných bánk na Slovensku (v %)

	2013	2014	2015
SLSP	15,1	14,5	13,8
TB	12,9	16,0	17,0
VÚB	9,8	10,2	10,9

Zdroj: Vlastné spracovanie výročných správ 2013 – 2015.

Cieľom každej banky je dosahovanie zisku. V prípade slovenských bánk išlo o zvyšovanie čistého zisku od roku 2013 do 2015. Ukazovateľ návratnosti vlastného kapitálu dosiahol v Slovenskej sporiteľni, a. s. v roku 2013 výšku 15,1 %. V roku 2014 banka dosiahla nižší zisk oproti roku 2013, a to o 2,63 mil. €, teda 1,42 %, čo malo za následok aj zníženie ukazovateľa ROE na 14,5 %. V roku 2015 sa čistý konsolidovaný zisk banky zvýšil a hlavnými dôvodmi nárastu boli najmä vyššie čisté úrokové príjmy, pokles bankového odvodu a odvodu do Fondu ochrany vkladov. Tatra banka, a. s. svoj zisk zvyšovala a hodnota ROE z roka na rok rástla. V roku 2014 dosiahla konsolidovaný čistý zisk 114,64 mil. €. Vyšší zisk bol dosiahnutý nárastom čistého úrokového výnosu, ako aj čistého výnosu z poplatkov a provízií spolu s poklesom všeobecných administratívnych nákladov. V roku 2015 bola hodnota návratnosti vlastného kapitálu 17 %, čo prispievalo ku spokojnosti vlastníkov banky. Všeobecná úverová banka, a. s. sa nachádzala na nízkych výsledkoch ROE, ale jej vývoj rástol. Vplyv na rast čistého zisku malo zvýšenie čistých prevádzkových výnosov. V roku 2015 dosiahla čistý zisk 163,88 mil. €, čo je o 28,79 mil. € viac ako v roku 2013. ROE sa zvýšilo o 1,1 % z roku 2013 do roku 2015.

Tab. 4.3 Prepočítaný ukazovateľ ROE vybraných bánk v Českej republike (v %)

	2013		2014		2015	
KB	12 906	13,4	13 330	12,2	13 132	12,4
	96 538		109 494		106 229	
ČSOB	13 651	17,0	13 621	15,9	13 989	15,4
	80 453		85 580		90 719	
ČS	15 577	15,4	15 070	14,0	14 295	11,9
	100 976		107 783		119 963	

Zdroj: Vlastné spracovanie výročných správ 2013 – 2015.

Pri českých bankách pozorujeme skôr opačný jav. Ukazovateľ ROE v čase klesal. Príčinou bol kolísavý stav čistého zisku a vlastného kapitálu v rokoch 2013 – 2015. Pre výpočet sme počítali s čistým ziskom, ktorý plynul vlastníkom materskej spoločnosti, ale aj vlastníkom menšinových podielov. Pre vlastný kapitál boli použité hodnoty patriace vlastníkom materskej spoločnosti a nekontrolných podielov. Napr. vlastný kapitál u Komerčnej banky, a. s. od roku 2013 rástol. V roku 2015 svoju hodnotu znížil o 3,27 mld. Kč, teda 2,99 % oproti roku 2014. Čistý zisk mal rastúci trend. V rokoch 2015 oproti 2014 bola malá zmena, ktorá robila 198 mil. Kč. Čistý zisk a vlastný kapitál sa u ČSOB, a. s. zvyšovali. Vypočítané ROE v čase klesalo. Rozdiel medzi rokom 2014 a 2015 bol veľmi malý. Spôsobené to bolo pravdepodobne tým, že rástol jednak čistý zisk aj vlastný kapitál. U Českej sporiteľne, a. s. bol pokles čistého zisku z roka na rok. Naopak vlastný kapitál sa zvyšoval. V roku 2014 oproti roku 2013 o 6,81 mld. Kč a v roku 2015 oproti roku 2014 zvýšenie o 12,18 mld. Kč.

Rentabilita aktív

Dôležitý ukazovateľ, ktorý je potrebné v banke taktiež sledovať. Zisťujeme ako manažment zhodnocuje aktíva banky. Pre zhodnotenie slovenských bánk boli použité údaje, ktoré boli zverejnené na internetových stránkach. České banky majú ukazovateľ ROA vypočítaný osobitne v tabuľke Tab. 4.5 a podkladom pre výpočet boli údaje z výročných správ. Pre výpočet bol zvolený vzorec (3.1).

Údaje v tabuľke Tab. 4.5 za české banky sú v miliónoch Kč a celkový výsledok v percentách.

Tab. 4.4 Vypočítaný ukazovateľ ROA podľa internetových stránok vybraných bánk na Slovensku (v %)

	2013	2014	2015
SLSP	1,6	1,5	1,4
TB	1,4	1,6	1,5
VÚB	1,17	1,25	1,3

Zdroj: Vlastné spracovanie výročných správ 2013 – 2015.

Na ukazovateľ rentability aktív má vplyv veľkosť čistého zisku a celkových aktív. Celkové aktíva v prípade slovenských bánk rástli. V každej z nich sme mohli pozorovať nárast. U Slovenskej sporiteľne, a. s. je to od roku 2013 do roku 2015 nárast o 2,28 mld. €. Čistý zisk nemá rastúci trend. Z roku 2013 do roku 2014 pozorujeme pokles a z roku 2014 do roku 2015

bol nárast. Slovenská sporiteľňa, a. s. dosiahla v roku 2015 konsolidovaný čistý zisk vo výške 185,77 mil. eur. Ukazovateľ ROA mal v čase klesajúci trend. V prípade Tatra banky, a. s. išlo o zvýšenie celkových aktív o 1,75 mld. € od roku 2013 do roku 2015. Hodnoty ROA sa v priebehu sledovaného obdobia udržiavali v priemere na hodnote 1,5 % a banka nezaznamenávala prílišné výkyvy. VÚB, a. s. mala výsledky ukazovateľa na nižších hodnotách, ale v priebehu rokov sme mohli vidieť nárast. Jej celkové aktíva narástli o 1,07 mld. € od roku 2013 do roku 2015. Hodnota návratnosti aktív v roku 2015 bola na úrovni 1,3 %.

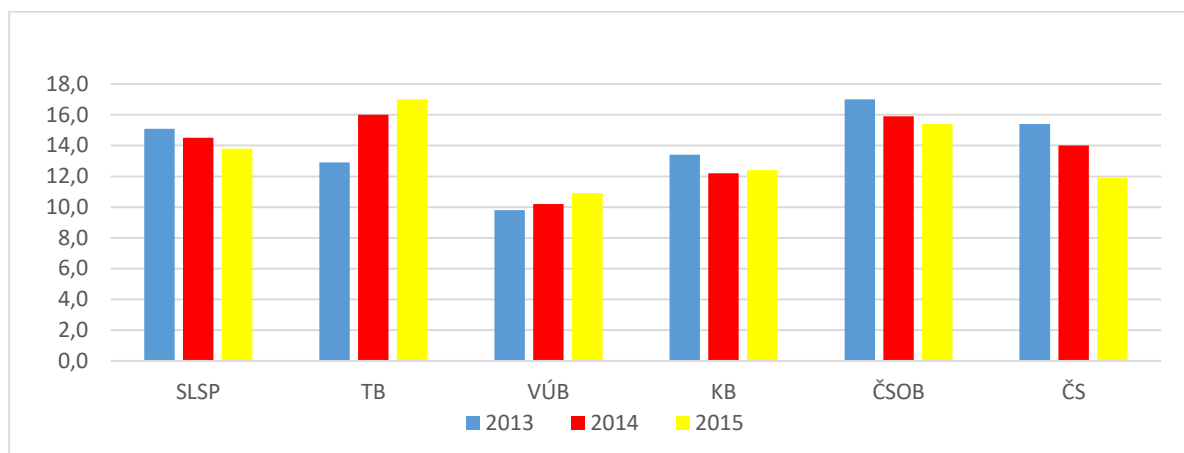
Tab. 4.5 Prepočítaný ukazovateľ ROA vybraných bánk v Českej republike (v %)

	2013		2014		2015	
KB	12 906	1,49	13 330	1,40	13 132	1,47
	863 980		953 261		891 556	
ČSOB	13 651	1,42	13 621	1,57	13 989	1,46
	962 954		865 639		956 325	
ČS	15 577	1,61	15 070	1,67	14 295	1,49
	968 723		902 589		959 584	

Zdroj: Vlastné spracovanie výročných správ 2013 – 2015.

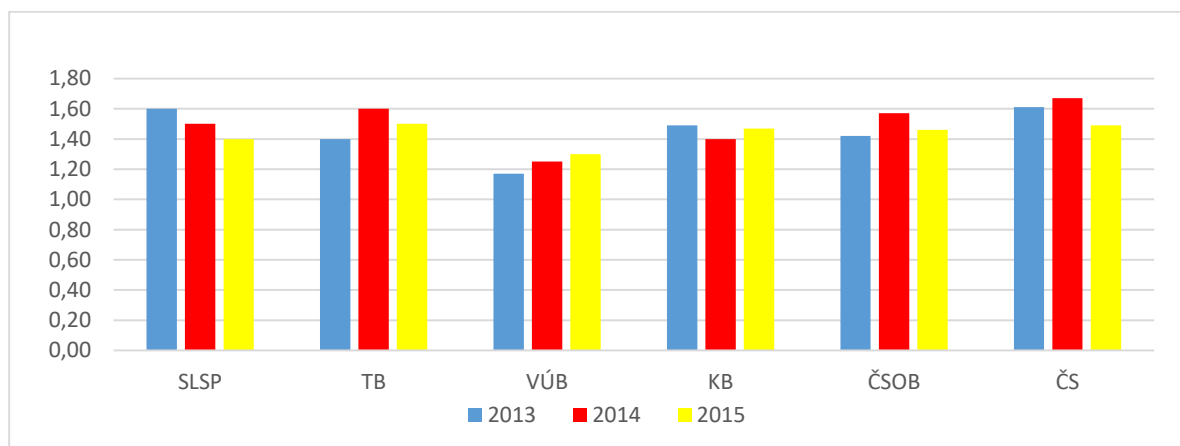
V prípade sledovaných českých bánk bol ukazovateľ ROA v priebehu obdobia 2013-2015 v priemernej výške 1,5 - 1,6 %. Podľa tabuľky Tab. 4.5 bolo zjavné, že u Komerčnej banky, a. s. došlo od roku 2013 do roku 2014 k nárastu celkových aktív o 89,28 mld. Kč a z roku 2014 do roku 2015 pokles o 61,71 mld. Kč. Hodnota čistého zisku mala kolísavý trend, tak ako aj položka celkových aktív. U ČSOB, a. s. sme mohli vidieť, že celkové aktíva z roku 2014 oproti roku 2013 mierne klesli a v roku 2015 oproti roku 2014 zas narástli o 90,69 mld. Kč. Celkové konsolidované aktíva banky v roku 2015 medziročné vzrástli o 9,5 %. Najväčšou položkou tvoriacou 61 % aktív tvorili úvery a pohľadávky, tie sa oproti roku 2014 zvýšili o 14,4 %. Najefektívnejšie boli aktíva využívané k tvorbe čistého zisku u Českej sporiteľni, a. s. Najvyššiu hodnotu ROA dosiahla v roku 2014, a to 1,67 %. V roku 2015 sa pomer ROA znížil na 1,49 %. Spôsobené to bolo tým, že čistý zisk sa znížil, ale konsolidované aktíva sa zvýšili o čiastku 56,99 mld. Kč. Najviac zastúpenou položkou aktív boli opäť, pohľadávky voči klientom.

Obr. 4.1 Vývoj ukazovateľa ROE v rokoch 2013 – 2015 (v %)

Zdroj: Vlastné spracovanie tabuľky Tab 4.2 a Tab. 4.3.

Obr. 4.2 Vývoj ukazovateľa ROA v rokoch 2013 – 2015 (v %)

Zdroj: Vlastné spracovanie tabuľky Tab. 4.4 a Tab. 4.5.

4.2 Hodnotenie bánk podľa ukazovateľa bankovej likvidity

Ukazovateľ vypovedá o schopnosti banky uhrádzať svoje záväzky. Pri analýze tohto ukazovateľa sme narazili na problém. Nakoľko nie všetky potrebné údaje boli zverejnené vo výkazoch daných bánk, výpočet bol prevedený podľa všeobecného vzorca (3.4), t. j. poskytnuté úvery klientom podelené vkladmi klientov.

Údaje v tabuľke Tab. 4.6 sú za slovenské banky v tisícoch € a oddelene v tabuľke Tab. 4.7 za české banky v miliónoch Kč. Kvôli lepšiemu porovnaniu museli byť pre české banky použité milióny Kč a takáto hodnota bola aj uverejňovaná vo výkazoch. Výsledok je v percentách.

Tab. 4.6 *Prepočítaný ukazovateľ likvidity vybraných bánk v Slovenskej republike (v %)*

	2013		2014		2015	
SLSP	7 512 747	82,6	8 085 570	83,6	9 365 307	87,8
	9 090 560		9 666 285		10 671 065	
TB	6 577 648	93,9	7 201 546	98,1	8 144 219	93,4
	7 007 983		7 337 794		8 719 428	
VÚB	7 574 317	96,6	8 282 781	105,4	9 125 909	106,7
	7 838 211		7 859 303		8 552 684	

Zdroj: Vlastné spracovanie výročných správ 2013 – 2015.

Podľa predbežného odhadu Štatistického úradu rástla slovenská ekonomika v 1. štvrťroku 2015 tempom 3,1 %. Predstavovalo to najrýchlejší medziročný rast od konca roku 2011. Výrazne sa tiež zlepšila úroveň nezamestnanosti a pozitívne sa vyvíjali aj investície, ktoré medziročne v roku 2014 vzrástli o 3,5 %. O zvýšení investícií svedčí aj to, že vklady klientov sa v rokoch 2013 – 2015 zvyšovali v prípade každej banky. V roku 2015 bol zaznamenaný predaj veľkého množstva produktov, najmä úverov na bývanie a spotrebných úverov. (NBS, 2015).

Slovenská sporiteľňa, a. s., zaznamenala nárast vkladov klientov v roku 2015 oproti roku 2013 o 1,58 mld. €. Poskytnuté úvery klientom taktiež rástli. V roku 2015 mal index hodnotu 87,8 %. Od roku 2013 uverejňovala banka vo výkazoch čisté úvery, predtým boli vykazované v brutto hodnote. Tatra banka, a. s. mala údaje v rastúcom trende. Zvyšovali sa jednak úvery poskytnuté klientom aj vklady klientov. Hodnota celkového ukazovateľa z roku 2013 na rok 2014 rástla, ale z roku 2014 na rok 2015 klesala o 4,8 %. Výška položiek v tomto indexe bola v brutto hodnote. Podľa Národnej banky Slovenska, banka dodržiavala limity týkajúce sa zabezpečenia likvidity. Pri VÚB, a. s. môžeme pozorovať, že index presahoval hodnotu 100% v rokoch 2014 a 2015. V roku 2015 na retailovom trhu vzrástli bežné účty, zatiaľ čo terminované vklady sa stali pre klientov menej atraktívne. Za tento vývoj mohli nízke úrokové sadzby na termínovaných vkladoch (VÚB, 2015). Položka poskytnuté úvery klientom sa v roku 2015 oproti roku 2013 zvýšila o 1,55 mld. €, čo je o 17 % a položka vklady klientov sa zvýšili o 714,47 mil. €, teda o 8,4 %.

Tab. 4.7 *Prepočítaný ukazovateľ likvidity vybraných bánk v Českej republike (v %)*

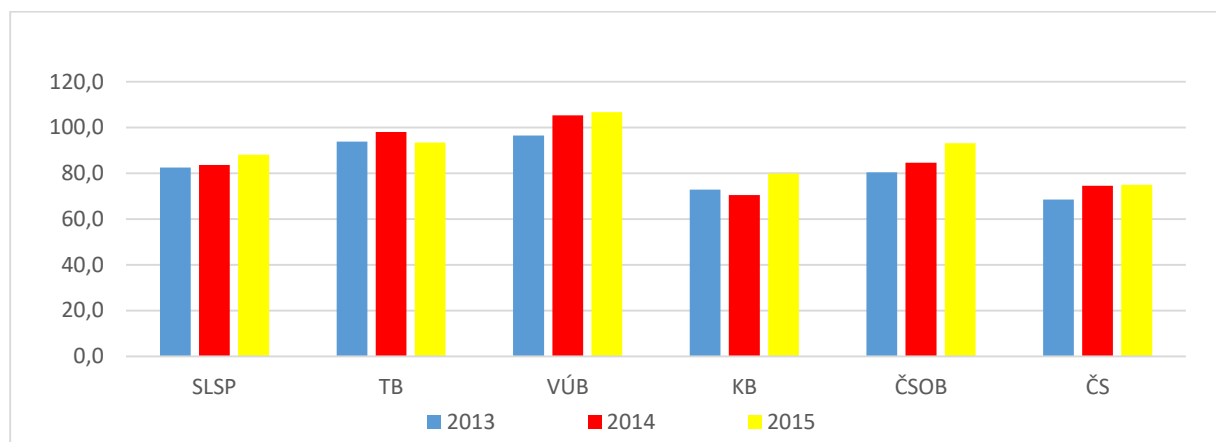
	2013		2014		2015	
KB	473 089	72,9	494 706	70,5	532 617	79,9
	649 158		701 867		666 407	
ČSOB	475 543	80,4	506 635	84,6	579 448	93,2
	591 619		599 143		621 927	
ČS	589 194	82,5	500 039	74,5	532 524	75,0
	713 977		671 565		709 817	

Zdroj: Vlastné spracovanie výročných správ 2013 – 2015.

Situácia s úvermi na českom trhu bola priaznivá. Za rok 2015 investičná aktivita a spotreba domácností dosiahla najrýchlejšie rastové tempo od roku 2007. Pri českých bankách ukazovateľ likvidity resp. index mal rastúci trend. Pomer poskytnutých úverov klientom ku vkladom klientov mal zvyšujúce hodnoty.

Komerčná banka, a. s. nastavila kritéria poskytovania úverov tak, aby bola uspokojená výkonnosť banky aj v období klesajúceho hospodárskeho cyklu. Celkový počet klientov dosiahol číslo 1 391 000, čo predstavuje medziročný nárast o 1,4 %. Nárast poskytnutých úverov klientom v roku 2015 oproti roku 2013 bol o 59,53 mld. Kč, čo je o 11,2 % a vklady klientov predstavovali nárast o 2,6 %. Segment ČSOB, a. s. sa zameriaval hlavne na klientske vklady, spotrebiteľské úvery, kontokorentne úvery, platobné služby vrátane platobných kariet a ostatných transakcií s klientami. Keďže banka zaznamenala nárast klientov, rástlo súčasne poskytovanie úverov aj vkladov klientov (ČSOB, 2015). V roku 2015 oproti roku 2013 bola položka poskytnutých úverov zvýšená o 103,91 mld. Kč, čo je o 17,9 % a položka vklady klientov o 4,9 %. ČSOB, a. s. teda vykazovala vyššie hodnoty medziročného zvýšenia položiek sledovaného indexu. Najvýznamnejším zdrojom finančných prostriedkov. Českej sporiteľne pre aktívne bankové obchody boli klientske (primárne) vklady, ktoré tvorili 74 % všetkých pasív. V roku 2015 vklady domácnosti vzrástli o 3 %. Celkový čistý objem úverov a iných pohľadávok za klientov sa za rok 2015 zvýšil o 6,1 % na 532,52 mld. Kč. Bolo to predovšetkým zásluhou nárastu hypotekárnych úverov. Na všetkých aktívnych obchodoch sa čisté klientske úvery podieľali 55 % (ČS, 2015). Položka vklady klientov z roku 2013 na rok 2014 klesla o 6,3 %, z roku 2014 na rok 2015 zas vzrástla o 6,1 %. Celkový index za sledované obdobie sa znižoval.

Obr. 4.3 Vývoj ukazovateľa likvidity (pomer poskytnutých úverov ku vkladom klientov) (v %)

Zdroj: Vlastné spracovanie tabuľky Tab 4.6 a Tab. 4.7.

4.3 Hodnotenie bánk podľa ukazovateľa bankovej produktivity

Pre porovnanie slovenských a českých bánk bol použitý ukazovateľ celkovej produktivity na dosiahnutý čistý zisk. Počítali sme s čistým ziskom, ktorý plynul vlastníkom materskej spoločnosti, ale aj držiteľom menšinových podielov. Výpočet sme previedli podľa ukazovateľa (3.7), celková banková produktivita. Pre dôsledné porovnanie v grafe a výpočet bolo nutné previesť hodnoty uvedené v miliónoch Kč na celé tisíce Kč a výsledné sumy v českých korunách následne potom prepočítať na eurá. Na prepočet boli použité kurzy uvedené na stránke Národnej banky Slovenska. Pri každom sledovanom roku bol použitý denný kurz na konci dňa, a to vždy 31. december.

Tab. 4.8 Prepočítaná bank. produktivita českých bánk na eurá (v EUR)

	kurz: 1 EUR=CZK		
	2013	2014	2015
kurz	27,427	27,735	27,023
KB (v EUR)	5 469,1	5 641,1	5 767,3
ČSOB (v EUR)	6 873,7	6 631,3	6 945,8
ČS (v EUR)	5 332,3	5 189,2	5 020,8

Zdroj: vlastné spracovanie.

Údaje v tabuľke Tab. 4.9 za slovenské banky sú v tisícoch € a oddelene v tabuľke Tab. 4.10 za české banky v tisícoch Kč.

*Tab. 4.9 Prepočítaný ukazovateľ bankovej produktivity vybraných bánk v Slovenskej republike
(v € na 1 zamestnanca)*

	2013		2014		2015	
SLSP	185 374	4 405,3	182 746	4 274,8	185 770	4 417,8
	4 208		4 275		4 205	
TB	97 170	2 812,4	114 640	3 326,8	120 562	3 227,9
	3 455		3 446		3 735	
VÚB	135 096	3 412,4	145 759	3 657,7	163 883	4 110,4
	3 959		3 985		3 987	

Zdroj: Vlastné spracovanie výročných správ 2013 – 2015.

V roku 2015 rast slovenskej ekonomiky výrazne priniesol zlepšenie na trhu práce, najmä v podobe vyššej zamestnanosti. Tento rast bolo vidieť aj v počte zamestnancov jednotlivých bánk, ktorý mal v roku 2015 najvyššie hodnoty.

Slovenská sporiteľňa, a. s. však zaznamenávala opačný jav. Jej počet zamestnancov v tomto roku klesol oproti roku 2014 o 70 zamestnancov. Zaujímavosťou bolo, že banka mala väčšie zastúpenie žien ako mužov. A to v pomere 72 % žien a 28 % mužov. V roku 2015 na manažérskych postoch pôsobilo 56,3 % žien a 43,7 % mužov (SLSPS, 2015). Tatra banka, a. s. zaznamenala spomedzi slovenských bánk najväčšie zvýšenie počtu zamestnancov v roku 2015 oproti roku 2013, a to 280 zamestnancov. Konsolidovaný zisk banky po zdanení medziročne vzrástol o 5,2 %, z úrovne 114,640 mil. €, v roku 2014 na 120,56 mil. €. Vyšší zisk bol dosiahnutý najmä vďaka nižšej tvorbe opravných položiek na úvery klientom. Priaznivá situácia slovenskej ekonomiky mala výrazný vplyv aj na VÚB, a. s.. Banka dosiahla vysoké čísla hlavne na pomere čistého zisku. Medziročný rast v roku 2014 oproti roku 2013 bol 7,3 % a v roku 2015 oproti roku 2014 o 11,1 %. Na pracovných pozíciách došlo k zlepšeniu a stav zamestnancov v roku 2015 bol 3 987. Je to o 28 zamestnancov viac ako v roku 2013.

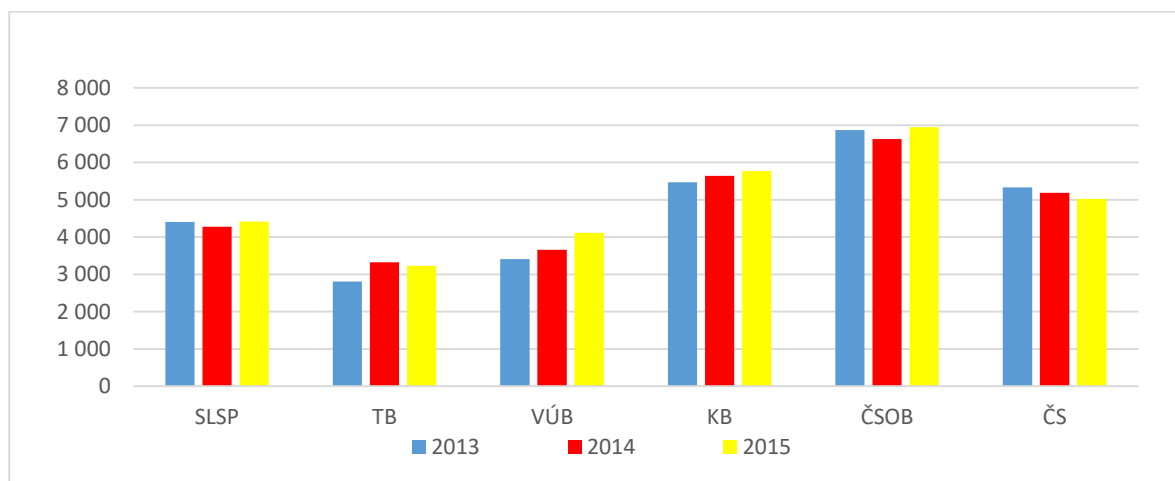
Tab. 4.10 *Prepočítaný ukazovateľ bankovej produktivity vybraných bánk v Českej republike*
(v Kč na 1 zamestnanca)

	2013		2014		2015	
KB	12 906 000	150 000,0	13 330 000	156 455,4	13 132 000	155 850,9
	8 604		8 520		8 426	
ČSOB	13 651 000	188 523,7	13 621 000	183 918,4	13 989 000	187 696,2
	7 241		7 406		7 453	
ČS	15 577 000	146 249,2	15 070 000	143 921,3	14 295 000	135 677,7
	10 651		10 471		10 536	

Zdroj: Vlastné spracovanie výročných správ 2013 – 2015.

Čistý konsolidovaný zisk Komerčnej banky, a. s. za rok 2015 vo výške 13,13 mld. Kč bol nižší o 1,5% v porovnaní s rokom 2014. Z tejto čiastky patrilo 374 mil. Kč držiteľom menšinových podielov v dcérskych spoločnostiach KB a čistý zisk patriaci akcionárom činil 12,76 mld. Kč, čo predstavuje medziročný pokles o 1,5%. Pri tejto banke sme zaznamenali pokles zamestnancov. V roku 2013 to bolo 8 604, zatiaľ čo v roku 2015 už iba 8 426, čo je pokles o 178 zamestnancov menej. Ukazovateľ produktivity zisku dosahoval najvyšších výsledkov u ČSOB, a. s. Najvyššia hodnota bola dosiahnutá v roku 2013, a to 188,52 mil. Kč. Priemerný počet zamestnancov v sledovanom období rástol. Banka zahŕňala do počtu zamestnancov tých, ktorí pracujú na plný pracovný úväzok. Táto hodnota bola použitá aj pre výpočet ukazovateľa. V tabuľke Tab 4.9 môžeme vidieť, že najvyšší priemerný počet pracovníkov mala Česká sporiteľňa, a. s. Počet zamestnancov bol najvyšší v roku 2013, a to 10 651. V roku 2015 banka zamestnávala už iba 10 536 ľudí. V tomto roku konsolidovaný čistý zisk po menšinových podieloch bol vo výške 14,29 mld. Kč. V pomeroch českého bankového trhu sa opäť jednalo o výborný výsledok, avšak v porovnaní s rokom 2014, kedy čistý zisk činil 15,07 mld. Kč., sa hospodársky výsledok znížil o 5,4 %.

Obr. 4.4 Vývoj ukazovateľa bankovej produktivity (v tis. € na 1 zamestnanca)

Zdroj: Vlastné spracovanie tabuľky Tab. 4. 8, Tab. 4. 9 a Tab. 4. 10.

4.4 Hodnotenie bánk podľa ukazovateľa kapitálovej primeranosti

Ukazovateľ kapitálovej primeranosti vyjadruje podiel vlastného kapitálu k rizikovo váženým aktívam. Banky by tento ukazovateľ mali udržiavať nad určitou hodnotou. Čím je hodnota vyššia, tým menej sú ohrozené vklady klientov. Informácie pre zhodnotenie boli získané z dostupných zdrojov na internetových stránkach slovenských aj českých bánk.

Údaje v tabuľke Tab. 4.10 za slovenské aj české banky sú vyjadrené v percentách.

Tab. 4.11 Vypočítaný ukazovateľ kapitálovej primeranosti podľa internetových stránok vybraných bánk na Slovensku a v Českej republike (v %)

	2013	2014	2015
SLSP	25,2	19,9	21,9
TB	16,6	19,6	18,2
VÚB	16,8	16,1	16,3
KB	15,8	16,4	16,3
ČSOB	15,6	17,5	19,4
ČS	17,7	18,8	21,7

Zdroj: Vlastné spracovanie výročných správ 2013 – 2015.

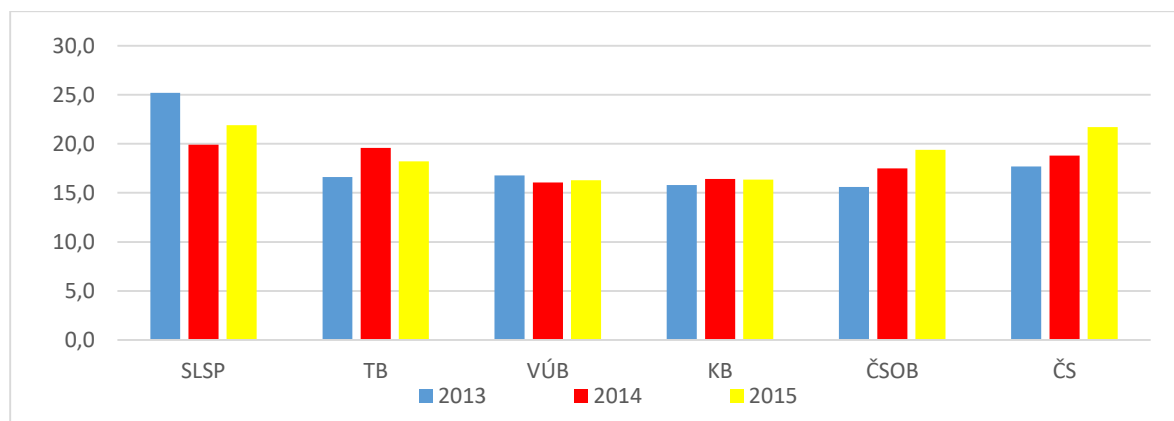
Podmienky kapitálovej primeranosti podľa Bazel II. hovoria, že minimálna kapitálová primeranosť má byť vyššia ako 8%. Od júna 2012 všetky banky v EÚ podliehajú už Bazel III.,

v ktorom je hodnota kapitálovej primeranosti stanovená na úrovni 9%. V tabuľke vidíme, že všetky vybrané banky v slovenskom aj českom bankovom sektore nemali problém splňať túto stanovenú podmienku.

Slovenská sporiteľňa, a. s. mala najvyššiu hodnotu ukazovateľa v roku 2013. Tým potvrdila svoju finančnú stabilitu a dostatočnú kapitálovú primeranosť. V roku 2014 bola hodnota na úrovni 19,9 % a v roku 2015 sa opäť zvýšila na 21,9 %. Hlavným dôvodom bol nárast kapitálu. Banka počas celého roka splňala požiadavku ECB udržiavať primeranosť základných vlastných zdrojov na úrovni minimálne 9,5 % (SLSP, 2015). Tatra banka, a. s. dosiahla najvyššiu hodnotu v roku 2014, a to 19,6 %, čo je významne viac ako je hodnota požadovaná NBS a ECB. V roku 2015 bola hodnota nižšia, ale iba o 1,4 %. V prípade VÚB, a. s. môžeme vidieť, že hodnoty spomedzi slovenských bánk mala najnižšie. Najvyššia hodnota bola 16,8 % v roku 2013. Banka tento nárast dosiahla posilnením stability obchodného rastu prostredníctvom, ktorého sa zvýšil kapitál skupiny. Počas sledovaného obdobia sa banka nachádzala v priemere na úrovni 16,4 % a nezaznamenávala prílišné výkyvy.

Všetky sledované banky českého bankového trhu mali rastúci trend tohto ukazovateľa. Komerčná banka, a. s. nezaznamenávala v sledovanom období prílišné výkyvy. Hodnota ukazovateľa sa pohybovala okolo 16 % a toto číslo si udržiavala. U ČSOB, a. s. môžeme vidieť, že hodnota z roka na rok rástla. V roku 2015 bola hodnota 19,4 %, čo je o 3,8 % viac ako v roku 2013. Rok 2015 bol pre banku veľmi priaznivý. Podľa ekonomického denníka Hospodárske noviny získala dokonca ocenenie Najlepšia banka roka 2015 Českej republiky (ČSOB, 2015). Najvyšší nárast v období 2013 - 2015 zaznamenala ČS, a. s. Celkový objem kapitálu pre výpočet kapitálovej primeranosti dosahoval 99,9 mld. Kč a celková expozícia voči riziku 468,3 mld. Kč. Za rok 2014 tieto hodnoty boli 84,4 mld. Kč a 456,7 mld. Kč (ČS, 2014).

Obr. 4.5 Vývoj ukazovateľa celkovej kapitál. primeranosti (v %)

Zdroj: Vlastné spracovanie tabuľky Tab. 4. 11.

4.5 Hodnotenie bánk podľa ukazovateľov štruktúry bilancie

Pri analýze štruktúry bilancie sme pozorovali, aký je podiel sledovaných položiek na celkovom majetku. Štruktúru sme sledovali na strane aktív aj pasív. Na strane aktív sme sa rozhodli sledovať úvery poskytnuté klientom (pohľadávky) a na strane pasív objem vkladov klientov (záväzky). Údaje sme spracovali z výročných správ od roku 2013 do roku 2015 a výpočet podľa vzorcov (3.15) a (3.16).

Údaje v tabuľke Tab. 4.12 a Tab. 4.14 za slovenské banky sú v tisícoch € a osobitne v tabuľke Tab. 4.13 a Tab. 4.15 za české banky v miliónoch Kč a celkový výsledok v percentách.

Pomer poskytnutých úverov klientom (pohľadávky) na celkových aktívach

Tab. 4.12 Prepočítaný ukazovateľ štruktúry bilancie vybraných bánk na Slovensku (v %)

	2013		2014		2015	
SLSP	7 512 747	64,2	8 085 570	62,3	9 365 307	67,0
	11 699 046		12 968 650		13 980 026	
TB	6 577 648	69,5	7 201 546	74,4	8 144 219	72,6
	9 468 560		9 681 224		11 215 116	
VÚB	7 574 317	65,5	8 282 781	70,8	9 125 909	72,3
	11 556 423		11 698 955		12 625 464	

Zdroj: Vlastné spracovanie výročných správ 2013 – 2015.

Situácia na slovenskom bankovom trhu mala v rokoch 2013 – 2015 pozitívnu vývojovú tendenciu. Objem retailových úverov rástol, v roku 2014 medziročné tempo rastu dosiahlo najvyššiu hodnotu od vypuknutia finančnej krízy a to 12,2% (NBS, 2015). V roku 2015 sa rast stabilizoval. Hlavný faktor rastu retailového portfólia predstavovali úvery na bývanie. Priemer úrokových sadzieb sa ku koncu roka 2015 pohyboval okolo 2,6 % na nových úveroch.

Objem úverov poskytnutých klientom v Slovenskej sporiteľni, a. s. stúpol v roku 2015 medziročne o 16 %, dosiahol sumu 9,37 mld. €. Je to najmä vďaka úverom obyvateľstvu, ktoré medziročne zhodne vzrástli o 16 %. Pomer poskytnutých úverov na celkových aktívach bol potom 67,0 %. V sledovanom období rástla položka poskytnuté úvery aj celkové aktíva. Tatra banka, a .s. priviedla v roku 2015 novinku, aby klienti mohli na jednom mieste súčasne žiadať o hypotéku, spotrebný úver aj kreditnú kartu (TB, 2015). Objem poskytnutých úverov sa od roku 2013 do 2015 zvýšil o 1,57 mld. €. Svedčí to o tom, že banka sa zameriavala hlavne na spokojnosť a potreby klienta. Výsledok ukazovateľa však najprv z roku 2013 na rok 2014 rástol,

ale z roku 2014 na rok 2015 znížil svoju hodnotu o 1,8 %. Príčina tejto zmeny mohla byť v nie veľkom náraste aktív z roku 2013 na rok 2014. Dominantné postavenie po dopyte hypotekárnych úveroch financovaných hypotekárnymi záložnými listami dosiahla VÚB, a. s. Hlavnými dôvodmi tohto vývoja boli nízke úrokové sadzby. Položka poskytnutých úverov z roku 2013 na rok 2015 vzrástla o 1,55 mld. €, čo je 17 %. Položka celkových aktív sa zvyšovala miernejším tempom.

Tab. 4.13 Prepočítaný ukazovateľ štruktúry bilancie vybraných bánk v Českej republike (v %)

	2013		2014		2015	
KB	473 089	54,8	494 706	51,9	532 617	59,7
	863 980		953 261		891 556	
ČSOB	475 543	49,4	506 635	58,5	579 448	60,6
	962 954		865 639		956 325	
ČS	489 194	50,5	500 039	55,4	532 524	55,5
	968 723		902 589		959 584	

Zdroj: Vlastné spracovanie výročných správ 2013 – 2015.

Vývoj českého bankového trhu v období roku 2013 – 2015 bol prevažne pozitívny. Podobne ako na Slovensku aj česká ekonomika zaznamenala v roku 2014 hospodársky vzostup o 2,0%, čo predstavovalo najlepší výsledok za posledné tri roky. Celkový objem úverov poskytnutých domácnostiam v roku 2014 medziročne vrástol o približne 4,5 %, na čom sa podieľali vo väčšej miere bankové úvery na bývanie. Ich celkový objem sa zvýšil o cca 6 %. Objem poskytnutých spotrebiteľských úverov bankami naopak klesol o necelé 1 %. Bankové úvery, ktoré boli poskytnuté klientom tvorili 95 % z celkového objemu úverov. Rok 2015 bol rokom silnej výkonnosti, nízkych úrokových sadzieb a vysokej aktivity konkurencie medzi bankami (ČNB, 2013 – 2014).

V Komerčnej banke, a. s. v oblasti úverov občanom rástlo predovšetkým portfólio hypoték, ich objem sa v roku 2013 zvýšil o 10,2% na 148,6 mld. Kč, a to vďaka cenovej výhodnosti. V súťaži Zlatá koruna bola hypotéka, ktorú poskytovala KB, a. s. vyhlásená ako najlepší hypotekárny úver pre rok 2013 (KB, 2014). Pomer poskytnutých úverov na celkových aktívach dosiahol v roku 2013 hodnotu 54,8 %, nasledujúci rok sa hodnota znížila a v roku 2015 opäť zvýšila na 59,7 %. Banka naďalej pokračovala v úspešnej stratégii úverovania občanom. Celkový objem úverov KB, a. s. na bývanie stúpol medziročne o 4,4%. V roku 2015 portfólio hypoték vzrástlo medziročne o 19,9 % na 185,2 mld. Kč. KB, a. s. dosiahla významnú

pozíciu v segmente detí a mladých ľudí. V roku 2013 klienti ČSOB, a. s. dávali prednosť hypotékam pred úvermi stavebného sporenia kvôli nízkym úrokovým sadzbám, tak ako to bolo aj pri ostatných bankách. Banke sa podarilo zvýšiť objem spotrebiteľských úverov aj napriek tomu, že celý trh klesal. V tomto roku hodnota sledovaného ukazovateľa dosahovala niečo málo pod 50 %, presnejšie 49,4 %. Rok 2014 bol v znamení oživenia českej ekonomiky. Sledovaná položka poskytnuté úvery klientom sa výrazne zvýšila oproti roku 2013, o 31,09 mld. Kč. Naopak položka celkových aktív klesla o 97,32 mld. Kč. Táto skutočnosť však nemala žiadny vplyv v rastúcom trende v nasledujúcich rokoch. Rok 2015 sa stal rekordným pre ČSOB, a. s. v objeme novo poskytnutých hypoték. Banka poskytovala aj novú formu hypoték a úverov zo stavebného sporenia. Sledované položky ukazovateľa v roku 2015 vzrástli oproti roku 2014, výsledná hodnota mala však iba nepatrný nárast, a to 0,1 %. Hodnota ustála na čísle 55,5 %

Pomer vkladov klientov (záväzky) na celkových pasívach

Tab. 4.14 Prepočítaný ukazovateľ štruktúry bilancie vybraných bánk v SR (v %)

	2013		2014		2015	
SLSP	9 090 560	77,7	9 666 285	74,7	10 671 065	76,3
	11 699 046		12 942 586		13 980 026	
TB	7 007 983	74,0	7 337 794	75,8	8 719 428	77,7
	9 468 560		9 681 224		11 215 116	
VÚB	7 838 211	67,8	7 859 303	67,2	8 552 684	67,7
	11 556 423		11 698 955		12 625 464	

Zdroj: Vlastné spracovanie výročných správ 2013 – 2015.

Vklady klientov v rámci slovenského retailového sektora zaznamenali nárast od roku 2013 o takmer 2,8 %. Z hľadiska typu vkladov možno pozorovať odklon od termínovaných vkladov, ktoré v medziročnom porovnaní rástli len pomaly. Negatívny trend v termínovaných vkladoch možno čiastočne vysvetliť aj ako príčinu v nízkych úrokových sadzbách. Klienti ukladali nasporené peniaze viac vo forme úsporných vkladov alebo ich nechávali bez výrazného úročenia na netermínovaných vkladoch. V roku 2014 sa zdvojnásobil objem vkladov oproti roku 2013 o 4,8 %. Pozitívny vývoj mali netermínované, úsporné aj termínované vklady. Klienti preferovali hlavne termínované vklady kvôli nižšej miere rizika a takmer nezávisle od výšky úrokových sadzieb. Vklady klientov vzrástli počas roka 2015 o najvyššiu hodnotu 8,9 %

od vypuknutia finančnej krízy Z toho väčšinu tvorili netermínované vklady, ktoré vzrástli o takmer 20 % (Národná banka Slovenska, 2015). Priemerné úrokové sadzby na vkladoch poklesli na úroveň 0,7 %. Podiel najväčších bánk na retailových vkladoch sa pohyboval nad 60 %.

Vklady obyvateľov SLSP, a. s. rástli. V roku 2013 bol rast takmer 6 % a vďaka tomu sa trhový podiel banky zvýšil na 26,4 %. Úroveň vkladov klientov dosiahla hodnotu 9,09 mld. € a pomer týchto vkladov na celkových pasívach bol 77,7 %. V ďalšom roku banka zaznamenala nárast vkladov, a tým si udržala pozíciu lídra. Hodnota ukazovateľa však klesla na 74,7 %, a to aj napriek tomu, že sledované položky sa zvýšili. Príčinou môže byť, že išlo len o nepatrné zvýšenie vkladov o 575, 73 mil. €. Pre klientov bolo zaujímavé najmä sporenie k účtu, ktoré využila takmer polovica klientov s osobným účtom. Rok 2015 bol pre slovenské hospodárstvo priaznivý. Vyššia zamestnanosť prispela k nárastu objemu celkových vkladov od klientov na 10,67 mld. €, o 9,4 % viac oproti roku 2014. Banka zaznamenala pokles štandardných termínovaných vkladov, ale zvýšenie objemu na bežných účtoch a na sporení k osobnému účtu. SLSP, a. s. ponúkala aj kombinované produkty. Tie sú atraktívne pre tých, ktorí si chceli uložiť peniaze na určité obdobie a zároveň investovať do podielových fondov (SLSP, 2015). V Tatra banke, a. s. rástli obe sledované položky, a teda aj celkový pomer z roka na rok rástol. V roku 2013 bola hodnota vkladov obyvateľstva 7,00 mld. €. Narástli najmä bežné účty, naopak termínované vklady mierne poklesli. Hodnota celkových pasív bola na úrovni 9,47 mld. €. V roku 2014 sa opäť zvýšili vklady na sumu 7,34 mld. €, zvýšenie bolo o 329,81 mil. € oproti roku 2013. V tomto roku poklesli termínované depozitá a prijaté úvery od bánk. Priaznivá situácia v roku 2015 priniesla TB, a. s. už aj zvýšenie termínovaných depozít. Vklady klientov stúpili na 8,72 mld. €. Je to o 1,38 mld. € teda o 15,8 %, viac ako v roku 2014. Celkové pasíva boli na tom rovnako. Zvýšenie bolo o 1,53 mld. €, čo je o 13,7 %. Celkový výsledok pomeru vkladov obyvateľov na celkových pasívach bol potom 77,7 %. V roku 2013 vo VÚB, a. s. dosiahol objem bankových vkladov klientov hodnotu 7,84 mld. €. V prípade tejto banky taktiež rástli bežné účty, zatiaľ čo o termínované nebol taký záujem. Tento vývoj bol spôsobený nízkymi úrokovými sadzbami na termínovaných vkladoch. Klienti vkladali viac do podielových fondov. V ďalšom roku bol nárast vkladov klientov len mierny. Hodnota vkladov bola 7,86 mld. €, o 0,3 % viac ako v predchádzajúcom roku. Investície v podielových fondoch zaznamenali nárast a podiel celkových vkladov retailových klientov vrátane podielových fondov dosiahol úroveň 16,2 %. Vklady obyvateľov v roku 2015 dosiahli hodnotu 8,55 mld. €,

čo je o 8,1 % viac ako v predchádzajúcom roku. Zvýšenie celkových pasív bolo skoro o miliardu, presnejšie o 906, 51 mil. €.

Tab. 4.15 Prepočítaný ukazovateľ štruktúry bilancie vybraných bánk v Českej republike(v %)

	2013		2014		2015	
KB	649 158	75,1	701 867	73,6	666 407	74,7
	863 980		953 261		891 556	
ČSOB	591 619	61,4	599 143	69,2	621 927	65,0
	962 954		865 639		956 325	
ČS	713 977	73,7	671 565	74,4	709 817	74,0
	968 723		902 589		959 584	

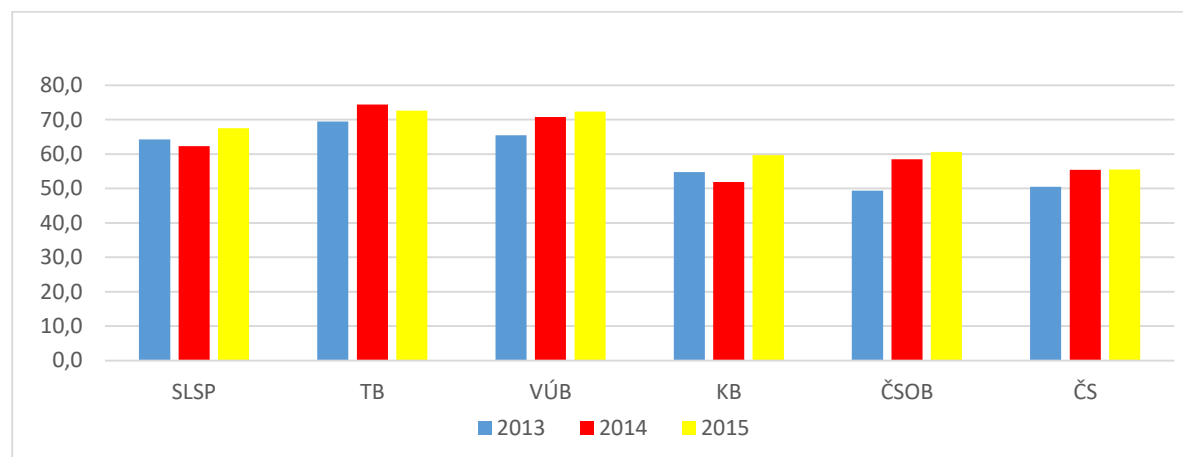
Zdroj: Vlastné spracovanie výročných správ 2013 – 2015.

V roku 2013 situácia v českom bankovom sektore zaznamenala mierny pokles priemernej úrokovej sadzby z vkladov čo prispelo k navýšeniu vkladov retailového segmentu. Vzrástli hlavne vklady domácností u malých bánk. Rok 2014 sa niesol v pomalšom raste vkladov ako tomu bolo v roku 2013. Rozdiel oproti roku 2013 bol v tom, že najväčšiu časť nových vkladov občanov získali veľké banky a nie malé banky. Odliv vkladov domácností zaznamenali hlavne stavebné sporiteľne. Súvisieť to mohlo so znížením ročnej štátnej podpory zo stavebného sporenia v roku 2011. Najrýchlejší hospodársky rast zaznamenala česká ekonomika v roku 2015. Prejavilo sa to v nízkej inflácii, vysokej zamestnanosti, ale aj investičnej aktivite a spotrebe domácností.

Komerčná banka, a. s. v sledovanom období 2013 – 2015 dosiahla najvyššiu hodnotu záväzkov voči klientom v roku 2014, a to 701,87 mld. Kč. Pomerový ukazovateľ bol však najvyšší v roku 2013. V tomto roku celkový objem vkladov klientov narástol na 649,16 mld. Kč. V roku 2014 sa hodnota výsledku znížila na 73,6 %. Je to o 1,5 % menej ako rok predtým. Zaujímavým javom bolo, že v roku 2015 sa obe sledované položky znížili, ale výsledný pomer bol vyšší ako v roku 2014. Celkový objem klientskych vkladov vzrástol medziročne o 5,3 % na 666,41 mld. Kč. Celkové pasíva vzrástli na 891,56 mld. Kč, teda o 6,5 %. Rok 2013 bol pre ČSOB, a. s. úspešný. Banka vykazovala rast vkladov, a to vo firemnom aj retailovom segmente. Výsledok pomeru vkladov klientov na celkových pasívach bol najvyšší v roku 2014. V tomto roku hodnota záväzkov voči klientom dosahovala 599,14 mld. Kč, čo je o 7,52 mld. Kč viac ako v roku 2013. Naopak celkové pasíva poklesli na 865,64 mld. Kč, teda o 97,32 mld. Kč menej ako v roku 2013. V nasledujúcom roku 2015 už mali obe sledované položky rastúci

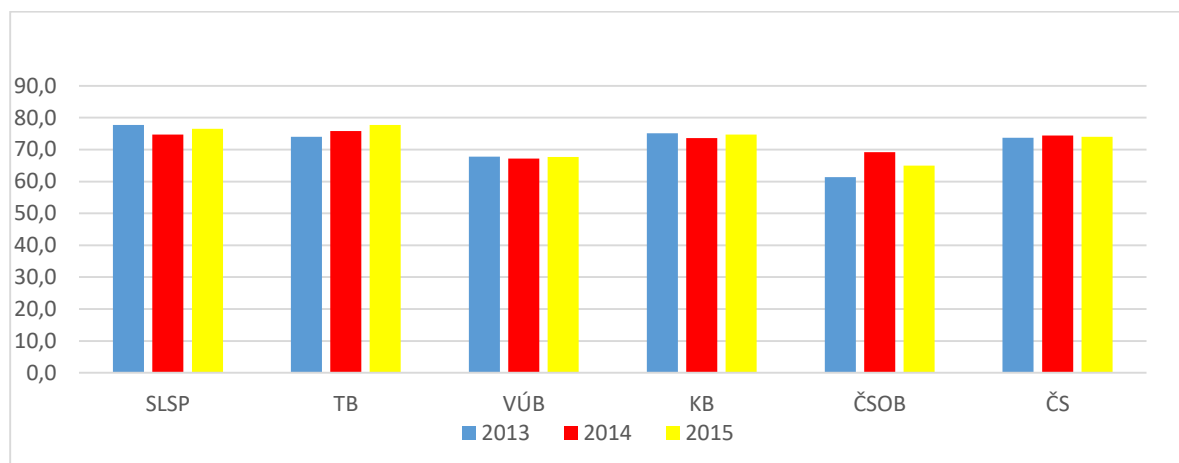
trend. Položka vkladov vzrástla o 22,78 mld. Kč a položka celkových pasív o 90,67 mld. Kč. Výsledný pomer bol 65 %, čo je o 4,2 % menej ako v roku 2014. Celkovo bol rok 2015 pre ČSOB, a. s. úspešný a banka dosiahla silného rastu. Najvýznamnejším zdrojom finančných prostriedkov pre banku boli klientske vklady a bolo to tak aj v prípade Českej sporiteľne, a. s. Banka si udržiavala stabilný rast. V roku 2013 vklady klientov dosiahli 713,98 mld. Kč všetkých pasív. Najvýraznejšie sa zvýšili vklady na osobných účtoch klientov a na nových sporiacich produktoch (Internetové sporenie, Účelové sporenie a iné) (ČS, 2013). O pokles išlo v prípade stavebného sporenia. V roku 2014 aj v prípade Českej sporiteľne, a. s. došlo ku zníženiu položky vkladov klientov aj celkových pasív. Záväzky voči klientom sa znížili o 42,41 mld. Kč, teda o 6,3 % oproti roku 2013. Pri celkových pasívach bolo zníženie o 66,13 mld. Kč, čo je o 7,3 % menej ako v roku 2013. Výsledný pomer je opäť vyšší a dosahoval hodnotu 74,4 %, čo je 0,7 % viac ako v roku 2013. Opätovný rast objemu vkladov klientov občanov zaznamenala banka v roku 2015, kedy sa sledované položky znova zvýšili. Výsledok sledovaného ukazovateľa sa však mierne znížil, a to o 0,4 %. Vklady klientov boli v hodnote 709,82 mld. Kč, zvýšenie o 38,25 mld. Kč oproti roku 2014. Celkové pasíva sa udržali na výške 959,58 mld. Kč, čo je o 56,99 mld. Kč viac ako rok predtým. Celkovo bol rok 2015 pre banku úspešný a hodnoty jednotlivých položiek boli pre banku znakom, že mala priazeň svojich klientov.

Obr. 4.6 Vývoj ukazovateľa štruktúry bilancie (v %)

Zdroj: Vlastné spracovanie tabuľky Tab. 4. 12 a Tab. 4. 13.

Obr. 4.7 Vývoj ukazovateľa štruktúry bilancie (v %)

Zdroj: Vlastné spracovanie Tab. 4. 14 a Tab. 4. 15.

4.6 Porovnanie vybraných bánk na Slovensku a v Českej republike pomocou vybraných ukazovateľov

Komplexné porovnanie bánk sa na Slovensku týkalo troch najväčších bankových subjektov: Slovenskej sporiteľne, a. s., Všeobecnej úverovej banky, a. s. a Tatra banky a. s. Na českom bankovom trhu to boli takisto tri spoločnosti: Komerčná banka, a. s., Československá obchodná banka, a. s. a Česká sporiteľňa, a. s.

Hodnotenie sme previedli prostredníctvom vybraných ukazovateľov za časové obdobie rokov 2013 až 2015. Finančná situácia sa na oboch trhoch vyvíjala stúpajúcim trendom a banky rástli. Pomalým tempom rástla úroveň domácnosti, celková zamestnanosť, reálne mzdy a hrubý domáci produkt.

Najprv sme previedli výpočty pre ukazovatele rentability. Porovnávali sme dva typy, a to: návratnosť vlastného kapitálu (ROE) a návratnosť aktív (ROA). Hodnoty sledovaných ukazovateľov za slovenské banky sa zvyšovali. Jedine v prípade Slovenskej sporiteľne, a. s. klesali. V roku 2013 dosiahla banka najvyššiu hodnotu ROE 15,1 % a v roku 2015 zaznamenala najvyšší konsolidovaný čistý zisk (185, 77 mil. €). Pri ďalších dvoch slovenských bankách Tatra banka, a. s. a VÚB, a. s. sa ROE zvyšovalo. Najvyššie hodnoty dosahovala práve Tatra banka, a. s., ktorej ukazovateľ dosiahol v roku 2015 až 17 %. Takýto výsledok musel potešiť hlavne akcionárov banky. Spôsobené to mohlo byť tým, že slovenská ekonomika sa od konca roku 2014 rozvíjala.

V prípade českých bánk sa ukazovateľ znižoval. Najvyššiu hodnotu dosiahla ČSOB, a. s. v roku 2013, no hodnota sa postupne znižovala. Čistý zisk mal kolísavý trend. Najvyššia suma EAT-u bola vyčíslená v roku 2013 u Českej sporiteľne, a. s. Český bankový trh zaznamenal oživenie v rokoch 2013 až 2015. Banky si udržiavali hodnoty na veľmi dobrej úrovni a dodržiavali predpísaný rámec.

V prípade návratnosti aktív je situácia veľmi podobná ako pri ROE. Priemerná hodnota pri slovenských bankách dosahovala 1,41 % a pri českých bankách 1,51 %.

Oblasť likvidity vypovedá o schopnosti banky uhrádzať svoje záväzky. Vzhľadom ku nedostatku informácií bol pre výpočet použitý index poskytnutých úverov ku vkladom klientov. Hodnoty u slovenských bánk sa zvyšovali a u VÚB, a. s. index presahoval v rokoch 2014 a 2015 hodnotu 100 %, čo nasvedčovalo o vysokej likvidite. Poskytnuté úvery sa zvyšovali v dôsledku rastu miezd a celkovej životnej úrovne občanov.

Ďalším sledovaným ukazovateľom bol ukazovateľ bankovej produktivity. Udáva koľko čistého zisku pripadá na jedného zamestnanca. U českých bánk bol počet zamestnancov výrazne vyšší ako pri slovenských bankách. Najvyšší počet zamestnancov zaznamenala Česká sporiteľňa, a. s. v roku 2014 (10 651). Najnižší počet mala Tatra banka, a. s. v roku 2014 (3 446), no v roku 2015 sa počet výrazne zvýšil. Celkovo mali slovenské a české banky kolísavý trend v zamestnávaní svojich potenciálnych uchádzačov.

V ukazovateli celkovej kapitálovej primeranosti dopadla v priemernej hodnote najlepšie Slovenská sporiteľňa, a. s. v roku 2013 za slovenské banky a za české banky to bola Česká sporiteľňa, a. s. v roku 2015.

Posledným sledovaným ukazovateľom bol ukazovateľ štruktúry bilancie. Pre zhodnotenie boli použité dva typy pomeru a to: pomer poskytnutých úverov klientom (pohľadávky) na celkových aktívach a pomer vkladov klientov (záväzky) na celkových pasívach. Ziskovosť bankového sektora sa medziročne zvýšila, a to najmä vďaka pokračujúcemu rastu retailových úverov. Tempo nárastu sa zrýchlilo najmä počas tretieho štvrtroka 2013. Na Slovensku bolo tempo rastu úverov na bývanie najrýchlejšie v EÚ. Hodnota poskytnutých úverov bola u všetkých slovenských bánk najvyššia v roku 2015. Trh s poskytnutými úvermi v Českej republike mal taktiež rastúci trend. V každej sledovanej českej banke sa položka zvyšovala. Najvyšší podiel poskytnutých úverov na celkových aktívach zaznamenala v roku 2015 ČSOB, a. s. (60,6%). Najnižší objem poskytnutých úverov mala v roku 2013 Komerčná banka, a. s. (473,09 mld. Kč). Percento vkladov klientov na celkových

pasívach bolo oproti pohľadávkam voči klientom vyššie. Najvyšší výsledok dosiahla Slovenská sporiteľňa, a. s. v roku 2013 (77,7 %) a rovnakú hodnotu dosiahla Tatra banka, a. s. v roku 2015. Položka vkladov sa vo všetkých slovenských bankách zvyšovala. Bankový sektor v Českej republike mal tiež rastúci trend. Najvyššiu hodnotu dosiahla Komerčná banka, a. s. v roku 2013 (75,1 %). Položka záväzkov voči klientov rástla v priebehu sledovaného obdobia. Mierne zmeny zaznamenala Komerčná banka, a. s. aj Česká sporiteľňa, a. s. Na celkovú kapitálovú primeranosť mali vplyv zvyšovanie kapitálovej vybavenosti bánk, navyšovanie kapitálu zo strany materských spoločností alebo znižovanie priemernej hodnoty rizikových váh (ČNB, 2013 – 2014).

5 Záver

Základom bankového trhu v každej krajine sú dobre fungujúce a ekonomicky stabilné banky. Predikciou úspešnej banky je, aby dosahovala čo najlepšie výsledné hodnoty daných ukazovateľov bankovníctva. Preto bola aj táto bakalárska práca zameraná na zhodnotenie jednotlivých ukazovateľov. Porovnávali sme tri celkovo najsilnejšie banky na Slovensku a v Českej republike.

Úlohou bolo zistiť, či tieto banky dodržiavali v sledovanom období vysokú rentabilitu, likviditu a nízku rizikovosť. Z ukazovateľov sme sa zacieli na ukazovatele rentability, likvidity, bankovej produktivity, kapitálovej primeranosti a štruktúry bilancie banky. Analýzou sme chceli poukázať na prípadné rozdiely medzi slovenským a českým bankovým trhom. V čom sa líšia a v čom sú naopak rovnaké.

K zhodnoteniu sme sa snažili dopracovať kombináciou dávno nadobudnutých vedomostí získaných štúdiom a informácií z knižných publikácií, internetových zdrojov a staršej či novej literatúry.

Cieľom bakalárskej práce bolo porovnanie výkonnosti najväčších bánk na Slovensku a v Českej republike za obdobie 2013 – 2015 prostredníctvom ukazovateľov rentability, likvidity, bankovej produktivity, kapitálovej primeranosti a štruktúry bilancie banky.

Z výsledného vypracovania môžeme zhodnotiť, že najlepšie výsledky u ukazovateľa ROE mala Tatra banka, a. s. na Slovensku a ČSOB, a. s. v Českej republike. Tatra banka mala hodnotu najvyššiu v roku 2015 a česká banka v roku 2013. Ukazovateľ ROA dal do pomeru iné položky a nastala zmena aj v poradí bánk. Najvyššiu hodnotu dosiahla TB, a. s. v roku 2014 a SLSP, a. s. v roku 2013. Pri českých bankách najlepšie výsledky vykazovala ČS, a. s. v roku 2014. Pri indexe poskytnuté úvery klientom ku vkladom klientom bola na tom najlepšie VÚB, a. s. v roku 2015. Banka dosahovala hodnoty, ktoré prekračovali 100 %. ČSOB, a. s. mala najlepší výsledok v roku 2015 za české banky. Aj u tejto banky sa hodnoty položiek poskytnuté úvery klientom a vklady od klientov v sledovanom období zvyšovali. Najvyššie hodnoty ukazovateľa bankovej produktivity dosahovala SLSP, a. s. za sledované obdobie. Zatiaľ čo sa konsolidovaný čistý zisk zvyšoval, priemerný prepočítaný počet zamestnancov klesal. Na výsledok to však nemalo žiadny vplyv. Najvyšší počet zamestnancov zamestnávala ČS, a. s. a to až 10 651 v roku 2013. Počas ďalšom roku toto číslo kleslo, no opäť sa zvýšilo v roku 2015. Najvyššie hodnoty spomedzi všetkých sledovaných bánk vykazovala jednoznačne ČSOB, a. s., ktorej čistý zisk sa zvyšoval a zamestnávala stále viac zamestnancov. Najvyššiu celkovú

kapitálovú primeranosť dosahovala za roky 2013- 2015 SLSP, a. s. a najnižšie percento podielu rizikovo vážených aktív na celkovom kapitále dosiahla KB, a. s. Ukazovateľ štruktúry bilancie sme sledovali na strane aktív aj pasív. Všetky banky dosahovali vyššie výsledné čísla na strane pasív (podiel vkladov klientov na celkových pasívach). V priemere sú na tom rovnako SLSP, a. s. a TB, a. s., no druhá banka mala výsledky v rastúcom trende. Pri českých bankách si najlepšie viedla KB, a. s. Na strane aktív (podiel poskytnutých úverov na celkových aktívach) mali slovenské banky vyššie percentá. Najvyššiu hodnotu dosiahla TB, a. s. v roku 2014 a v tomto istom roku SLSP, a. s. dosiahla svoju najnižšiu hodnotu. Jedine pri VÚB, a. s. sme mohli vidieť rastúci trend ukazovateľa. Pri českých bankách mal pomer výsledné percentá nižšie. ČSOB, a. s. dosiahla spomedzi sledovaných českých bánk najnižšiu hodnotu v roku 2013 a súčasne najvyššiu v roku 2015. Mohli sme vidieť, že české banky mali pomer v rastúcom trende.

Zoznam použitej literatúry

Knižné publikácie

- [1] BELÁS, J. a kol. *Bankovníctvo*. 1. vydanie. Trenčín: Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka. 2005. 249 s. ISBN 80-969189-3-1.
- [2] BELÁS, Jaroslav a kol. *Management komerčných bánk, bankových obchodov a operácií*. Žilina: Georg, 2010. 302 s, ISBN 978-80-89401-18-5.
- [3] BELÁS, Jaroslav. *Finanční trhy. Bankovníctvo. Poistovníctvo*. 1. vyd. Žilina: Georg, 2013. 594 s. ISBN 978-80-8154-024-0.
- [4] BOUŠKOVÁ, Dagmar. *Účtovníctvo obchodných bánk*. 1. vyd. Bratislava : Iura edition , 2005. 176 s. ISBN 80-8078-053-6.
- [5] CVETKOVÁ, Tatiana a kol. *Dejiny centrálného bankovníctva na Slovensku*. 1. vyd. Bratislava: Národná banka Slovenska, 2013. 296 s. ISBN 978-80-8043-192-1.
- [6] HORVÁTOVÁ, Eva. *Bankovníctvo*. 1. vyd. Žilina: Georg, 2009. 318 s. ISBN 978-80-89401-03-1.
- [7] HORVÁTOVÁ, E. a kol. *Operácie komerčných bánk*. 1. vyd. Bratislava: Ekonóm, 2011. 304 s. ISBN 978-80-225-2928-0.
- [8] KAŠPAROVSKÁ, Vlasta. a kol. *Řízení obchodních bánk*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2006. 339 s. ISBN 80-7179-381-7.
- [9] REVENDA, Zbyněk. *Centrální bankovníctví*. 1. vyd. Praha: Management Press, 1999. 741 s. ISBN 80-85943-1.
- [10] TKÁČOVÁ, Dana. *Finančné trhy a bankovníctvo*. 1. vyd. Žilina: Georg, 2009. 268 s. ISBN 978-80-89401-01-7.

Článok v odbornom periodiku

[11] TKÁČOVÁ, Dana. *Bankový sektor Slovenskej republiky – II. časť*. In BIATEC : odborný bankový časopis. 2001. roč. 9, č. 9. s. 11- 13. ISSN 1335-0900.

Elektronické dokumenty a ostatné

[12] ČESKÁ NÁRODNÁ BANKA. ČNB: *Správa o finančnej stabilite z dňa 17. júna 2014* [online]. ČNB [17. 6. 2014]. Dostupné z:

http://www.cnb.cz/cs/financni_stabilita/zpravy_fs/fs_2013-2014/index.html

[13] ČESKÁ NÁRODNÁ BANKA. ČNB: *Správa o finančnej stabilite z dňa 16. júna 2015* [online]. ČNB [16. 6. 2015]. Dostupné z:

http://www.cnb.cz/cs/financni_stabilita/zpravy_fs/fs_2014-2015/index.html

[14] ČESKÁ SPORITELŇA. ČS: *Záznam z Českej sporiteľne z dňa 1. januára. 2016* [online]. ČS [1. 1. 2016]. Dostupné z:

<http://www.csas.cz/banka/nav/o-nas/profil-ceske-sporitelny-d00014413>

[15] ČESKÁ SPORITELŇA. ČS: *Výročná správa z dňa 4. marca 2014* [online]. ČS [4. 3. 2014]. Dostupné z:

http://www.csas.cz/static_internet/cs/Obecne_informace/FSCS/CS/Prilohy/vz_2013.pdf

[16] ČESKÁ SPORITELŇA. ČS: *Výročná správa z dňa 3. marca 2015* [online]. ČS [3. 3. 2015]. Dostupné z:

http://www.csas.cz/static_internet/cs/Obecne_informace/FSCS/CS/Prilohy/vz_2014.pdf

[17] ČESKÁ SPORITELŇA. ČS: *Výročná správa z dňa 24. marca 2016* [online]. ČS [24. 3. 2016]. Dostupné z:

http://www.csas.cz/static_internet/cs/Obecne_informace/FSCS/CS/Prilohy/cs_vz2015.pdf

[18] ČESKOSLOVENSKÁ OBCHODNÁ BANKA. ČSOB: *Záznam z Československej obchodnej banky z dňa 1.1.2016* [online]. ČSOB. [1.1.2016]. Dostupné z :

<https://www.csob.cz/portal/o-csob/o-csob-a-kbc/o-csob-a-skupine>

[19] ČESKOSLOVENSKÁ OBCHODNÁ BANKA. ČSOB: *Výročná správa z dňa 27. marca 2014* [online]. ČSOB [27. 3. 2014]. Dostupné z:

https://www.csob.cz/portal/documents/10710/444804/VZ_CSOb_2013.pdf/

[20] ČESKOSLOVENSKÁ OBCHODNÁ BANKA. *ČSOB: Výročná správa z dňa 20. marca 2015* [online]. ČSOB [20. 3. 2015]. Dostupné z:

https://www.csob.cz/portal/documents/10710/444804/VZ_CSOb_2014.pdf/

[21] ČESKOSLOVENSKÁ OBCHODNÁ BANKA. *ČSOB: Výročná správa z dňa 21. apríla 2016* [online]. ČSOB [21. 4. 2016]. Dostupné z:

<https://www.csob.cz/portal/documents/10710/444804/vz-csob-2015.pdf>

[22] EUROEKONÓM. [online]. [13. 5. 2015]. Dostupné z:

<http://www.euroekonom.sk/financie/bankovnictvo-a-banky/>

[23] ETREND. [online]. [9. 11. 2016]. Dostupné z: <https://www.etrend.sk/trend-archiv/rok-2016/cislo-45/s-prehľadom-a-dlhodobu.html>

[24] KOMERČNÁ BANKA. *KB: Záznam z Komerčnej banky z dňa 1.1.2016* [online]. KB [1. 1. 2016]. Dostupné z :

<https://www.kb.cz/cs/o-bance/o-nas/zakladni-informace/>

[25] KOMERČNÁ BANKA. *KB: Výročná správa z dňa 4. apríla 2014* [online]. KB [4. 4. 2014]. Dostupné z:

<https://www.kb.cz/file/cs/o-bance/vztahy-s-investory/publikace/vyrocní-zpravy/kb-2013-vyrocní-zprava.pdf?9d5d015850e726c48549390d24a43f28>

[26] KOMERČNÁ BANKA. *KB: Výročná správa z dňa 18. marca 2015* [online]. KB [18. 3. 2015]. Dostupné z:

<https://www.kb.cz/file/cs/o-bance/vztahy-s-investory/publikace/vyrocní-zpravy/kb-2014-vyrocní-zprava.pdf?9d5d015850e726c48549390d24a43f28>

[27] KOMERČNÁ BANKA. *KB: Výročná správa z dňa 3. marca 2016* [online]. KB [3. 3. 2016]. Dostupné z:

<https://www.kb.cz/file/cs/o-bance/vztahy-s-investory/publikace/vyrocní-zpravy/kb-2015-vyrocní-zprava.pdf?2079ac9a8c9b93989d387f79c46dd7f>

[28] NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA. *NBS: Záznam z jednania bankovej rady NBS z dňa 1. januára 2009* [online]. NBS [1. 1. 2009]. Dostupné z :

<http://www.nbs.sk/sk/menova-politika>

[29] NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA. *NBS: Analýza finančnej stability z dňa 22. apríla 2014* [online]. NBS [22. 4. 2014]. Dostupné z:

http://www.nbs.sk/_img/Documents/ZAKLNBS/PUBLIK/SFS/protected/SFS_112013.pdf

[30] NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA. *NBS: Analýza finančnej stability z dňa 1. apríla 2015* [online]. NBS [1. 4. 2015]. Dostupné z:

http://www.nbs.sk/_img/Documents/ZAKLNBS/PUBLIK/SFS/protected/SFS_112014.pdf

[31] NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA. *NBS: Analýza finančnej stability z dňa 6. apríla 2016* [online]. NBS [6. 4. 2016]. Dostupné z:

http://www.nbs.sk/_img/Documents/ZAKLNBS/PUBLIK/SFS/protected/SFS_112015.pdf

[32] SLOVENSKÁ SPORITEĽŇA. *SLSP: Záznam zo Slovenskej sporiteľne z dňa 1. januára 2016* [online]. SLSP [1. 1. 2016]. Dostupné z :

<https://www.slsp.sk/sk/informacie-o-banke/o-banke/profil-banky>

[33] SLOVENSKÁ SPORITEĽŇA. *SLSP: Výročná správa z dňa 18. februára 2014* [online]. SLSP [18. 2. 2014]. Dostupné z:

<https://www.slsp.sk/content/dam/sk/slsp/www-slsp-sk/documents/footer-pdfs/vyrocna-sprava-slsp-2013.pdf>

[34] SLOVENSKÁ SPORITEĽŇA. *SLSP: Výročná správa z dňa 17. februára 2015* [online]. SLSP [17. 2. 2015]. Dostupné z:

<https://www.slsp.sk/content/dam/sk/slsp/www-slsp-sk/documents/footer-pdfs/vyrocna-sprava-slsp-2014.pdf>

[35] SLOVENSKÁ SPORITEĽŇA. *SLSP: Výročná správa z dňa 16. februára 2016* [online]. SLSP [16. 2. 2016]. Dostupné z:

<https://www.slsp.sk/content/dam/sk/slsp/www-slsp-sk/documents/financne-ukazovatele/vyrocna-sprava-slsp-2015.pdf>

[36] TATRA BANKA. *TB: Záznam z Tatra banky z dňa 1. januára 2016* [online]. TB [1. 1. 2016]. Dostupné z :

<http://www.tatrabanka.sk/sk/o-banke/o-tatra-banke/#tatra-banka>

[37] TATRA BANKA. *TB: Výročná správa z dňa 18. marca 2014* [online]. TB [18. 3. 2014].

Dostupné z:

http://www.tatrabanka.sk/att/5402896/vyrocna_sprava_tb_2013.pdf

[38] TATRA BANKA. *TB: Výročná správa z dňa 6. marca 2015* [online]. TB [6. 3. 2015].

Dostupné z:

http://www.tatrabanka.sk/att/5402897/vyrocna_sprava_tb_2014.pdf

[39] TATRA BANKA. *TB: Výročná správa z dňa 14. marca 2016* [online]. TB [14. 3. 2016].

Dostupné z:

http://www.tatrabanka.sk/att/5402892/tatrabanka_vyrocna_sprava_2015.pdf

[40] TLAČOVÁ AGENTÚRA SR. [online]. [29. 2. 2016]. Dostupné z: <http://www.tasr.sk/>

[41] VŠEOBECNÁ ÚVEROVÁ BANKA. *VÚB: Záznam z Všeobecnej úverovej banky z dňa 1. januára 2016* [online]. VÚB [1. 1. 2016]. Dostupné z :

<https://www.vub.sk/sk/o-banke/profil-banky/>

[42] VŠEOBECNÁ ÚVEROVÁ BANKA. *VÚB: Výročná správa z dňa 17. februára 2014* [online]. VÚB. [17. 2. 2014]. Dostupné z:

<https://www.vub.sk/files/sekundarna-navigacia/financne-ukazovatele/vyrocne-spravy/vubvyrocnasprava13.pdf>

[43] VŠEOBECNÁ ÚVEROVÁ BANKA. *VÚB: Výročná správa z dňa 17. februára 2015* [online]. VÚB. [17. 2. 2015]. Dostupné z:

<https://www.vub.sk/files/sekundarna-navigacia/financne-ukazovatele/vyrocne-spravy/vubvyrocnasprava14.pdf>

[44] VŠEOBECNÁ ÚVEROVÁ BANKA. *VÚB: Výročná správa z dňa 15. februára 2016* [online]. VÚB. [15. 2. 2016]. Dostupné z:

https://www.vub.sk/files/sekundarna-navigacia/financne-ukazovatele/vyrocne-spravy/vub_vs2015_sk.pdf

Zoznam skratiek

A	Aktíva
CAR	Koeficient kapitálovej primeranosti
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČS	Česká spořitelňa
ČSOB	Československá obchodná banka
EAT	Čistý zisk
EBIT	Zisk pred zdanením a úrokmi
EBT	Zisk pred zdanením
ECB	Európska centrálna banka
EUR	Euro
KB	Komerčná banka
Lb	Bežná likvidita
Lo	Okamžitá likvidita
NBS	Národná banka Slovenska
Nc	Celkové náklady
Np	Personálne náklady
OOR	Objem operačného rizika
Pa	Produktivita aktív
Pc	Produktivita zisku
Pzd	Objem nakúpených depozít
Pzú	Objem predaných úverov

ROA	Rentabilita aktív
ROE	Rentabilita vlastného kapitálu
RVA	Rizikovo vážené aktíva
SKK	Slovenská koruna
SLSP	Slovenská sporiteľňa
SR	Slovenská republika
Sú	Úverové pohľadávky na celkových aktívach
Sz	Záväzky k nebankovým klientom na celkových pasívach
ŠBČS	Štátna banka Československa
T	Tržby
TB	Tatra banka
ÚEPP	Úverové ekvivalenty podsúvahových položiek
VK	Vlastný kapitál
VÚB	Všeobecná úverová banka

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠBTUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 4. května 2017

Miškova

Ivana Mišková

Zoznam príloh

Príloha č. 1 Finančné údaje slovenských bánk (v tisícoch €)

Príloha č. 2 Finančné údaje českých bánk (v miliónoch Kč)

Prílohy

Príloha č. 1 Finančné údaje slovenských bánk (v tisícoch €)

SLSP	2013	2014	2015
Položka			
celkové aktíva	11 699 046	12 968 650	13 980 026
celkové pasíva	11 699 046	12 968 650	13 980 026
vlastný kapitál (mater.spoloč.+menšin. podiel)	1 291 173	1 310 781	1 539 481
čistý zisk	185 374	182 746	185 770
objem poskytnutých úverov (pohľadávky)	7 512 747	8 085 570	9 365 307
objem vkladov klienta (záväzky)	9 090 560	9 666 285	10 671 065
priemer. prepočítaný počet zamestnancov	4 208	4 275	4 205

TB	2013	2014	2015
Položka			
celkové aktíva	9 468 560	9 681 224	11 215 116
celkové pasíva	9 468 560	9 681 224	11 215 116
vlastný kapitál	1 012 943	997 224	996 375
čistý zisk (mater.spoloč.+menšin. podiel)	97 170	114 640	120 562
objem poskytnutých úverov (pohľadávky)	6 577 648	7 201 546	8 144 219
objem vkladov klienta (záväzky)	7 007 983	7 337 794	8 719 428
priemer. prepočítaný počet zamestnancov	3 455	3 446	3 735

VÚB	2013	2014	2015
Položka			
celkové aktíva	11 556 423	11 698 955	12 625 464
celkové pasíva	11 556 423	11 698 955	12 625 464
vlastný kapitál	1 379 389	1 428 146	1 498 106
čistý zisk (mater.spoloč.+menšin. podiel)	135 096	145 759	163 883
objem poskytnutých úverov (pohľadávky)	7 574 317	8 282 781	9 125 909
objem vkladov klienta (záväzky)	7 838 211	7 859 303	8 552 684
priemer. prepočítaný počet zamestnancov	3 959	3 985	3 987

Príloha č. 2 Finančné údaje českých bánk (v miliónoch Kč)

KB	2013	2014	2015
Položka			
celkové aktíva	863 980	953 261	891 556
celkové pasíva	863 980	953 261	891 556
vlastný kapitál	96 538	109 494	106 229
čistý zisk (mater.spoloč.+menšin. podiel)	12 906	13 330	13 132
objem poskytnutých úverov (pohľadávky)	473 089	494 706	532 617
objem vkladov klienta (záväzky)	649 158	701 867	666 407
priemer. prepočítaný počet zamestnancov	8 604	8 520	8 426

ČSOB	2013	2014	2015
Položka			
celkové aktíva	962 954	865 639	956 325
celkové pasíva	962 954	865 639	956 325
vlastný kapitál	80 453	85 580	90 719
čistý zisk (mater.spoloč.+menšin. podiel)	13 651	13 621	13 989
objem poskytnutých úverov (pohľadávky)	475 543	506 635	579 448
objem vkladov klienta (záväzky)	591 619	599 143	621 927
priemer. prepočítaný počet zamestnancov	7 241	7 406	7 453

ČS	2013	2014	2015
Položka			
celkové aktíva	968 723	902 589	959 584
celkové pasíva	968 723	902 589	959 584
vlastný kapitál	100 976	107 783	119 963
čistý zisk (mater.spoloč.+menšin. podiel)	15 577	15 070	14 295
objem poskytnutých úverov (pohľadávky) č.	489 194	500 039	532 524
objem vkladov klienta (záväzky)	713 977	671 565	709 817
priemer. prepočítaný počet zamestnancov	10 651	10 471	10 536

